

تەرجەمەى كوردى

عەزىزى طەرحاينى

لە ئۆزە كۆمەلەتتەكەن ئەكەلەن
Stay in touch on social media
نەن مەكەم عەز مەلەك التەلەك

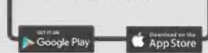
پەكەلەندەن مەكەتەبى مەلەكەتە عەلە پەپەز

عەلە پەپەز/Alibapir

archive.org/details/@alibapir

عەلە پەپەز/Alibapir

Alibapir

www.alibapir.net

English • عربي • كوردى

كەنەلە

پەكەلەندەن مەكەتەبى مەلەكەتە عەلە پەپەز

پەكەلەندەن مەكەتەبى مەلەكەتە عەلە پەپەز

وەرگەرەنە

عەلە پەپەز

عەلە پەپەز

ته رجه مهی کوردیی
عه قیده ی طه حاوی

تەرجەمەى كوردىي عه قىدهى طه حاويى

نوسىنى
أبو جعفر الطحاوي

وهرگىزانی
عهلى باپىر

تەرجەمەى كوردیى عەقیدەى طەحاوی

نوسـ _____ ینی:	أبو جعفر الطحاوي
وەرگیرانـ _____	عەلى باپیر
بلاوکردنـ _____ وەى	نوسینگەى تەفسیر بۆ بلاوکردنەووە راگەیاندن / هەولێر
خـ _____ ت:	نەوزاد کۆمى
نەخشەسازى بەرگ :	أمین مخلص
نەخشەسازى ناوەڕۆك:	جمعه صديق كاكه
نۆرە و سائى چاپ:	يەكەم ١٤٣٥ هـ - ٢٠١٤ ز
تـ _____ یراژ:	١٥٠٠ دانە

لە بەرپۆوەبەرایەتى گشتى كتيپخانه گشتییهكان ژمارەى
سپپاردنى (٣٧٢) سالى ٢٠١٤ پيڤدراوه

ماڤى لە چاپدانەووەى پاريزراوه

نوسینگەى تەفسیر
بۆ بلاوکردنەووە راگەیاندن
هەولێر - شەقامى دادگا - ژێر نووتیلى شیرین یالاص
Mob: +964 750 460 51 22
Tel: +964 750 818 08 66
www.tafseer-pub.com
tafseeroffice@yahoo.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

﴿لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُولُوا وَجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ

وَالْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ الْإِلٰهَ مَنْ ءَامَنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ

وَالْمَلَكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ ... ﴿١٧٧﴾

البقرة.

له نۆڤه كۆمەنتا، پەنەپەكان ئەمەكە ئاتەین

Stay in touch on social media.

ئەن ئەمەك عەز مەواە زۆواەل ئەلاەمە

www.alibapir.net

English - عربي - كوردی

علي بابیر/ AliBapir

کەناڵی

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

archive.org/details/@alibapir

PDF

علي بابیر/ AliBapir

کەناڵی

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

علي بابیر/ AliBapir

کەناڵی

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

علي بابیر

Google Play App Store

QR Code 1 QR Code 2

www.alibapir.net

English - عربي - كوردی

علي بابیر/ AliBapir

کەناڵی

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

علي بابیر/ AliBapir

کەناڵی

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

www.alibapir.net

English - عربي - كوردی

علي بابیر/ AliBapir

کەناڵی

ئەمەكە پەنەپە مەواە ئاتەین

پیشکش بی

به هرکس يك كه هردهم
هول ديدات ئيمان و
عقیدهكی راست و رۆچووتر
بی، چونكه دزمانی، كه
دینداریی پاك و پتو، بهرهمی
ئیمان و عقیدهی تهاوو
نلهخشاوه.

AliBapir/عەلی بابیر

AliBapir/عەلی بابیر

www.alibapir.net

English - عربي - کوردی

پیشہ کی

الْحَمْدُ لِلّٰهِ نَحْمَدُهُ وَتُسَبِّحُهُ، وَتُسْتَغْفِرُهُ، وَتَعُوذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُورِ
أَنْفُسِنَا، وَمِنْ سَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا، مَنْ يَهْدِهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ، وَمَنْ يَضِلَّ
فَلَا هَادِيَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا
عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ

﴿۱۰۲﴾ آل عمران۔

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ
مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ
عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿۱﴾﴾ النساء۔

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿۷۰﴾ يُصْلِحْ لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا
﴿۷۱﴾﴾ الأحزاب۔

أَمَّا بَعْدُ: فَإِنَّ أَصَدَّقَ الْحَدِيثِ كَلَامُ اللَّهِ وَخَيْرَ الْهَدْيِ، هَذَا مِنْ مُحَمَّدٍ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا، وَكُلُّ مُحَدَّثَةٍ بِدْعَةٌ، وَكُلُّ بِدْعَةٍ ضَلَالَةٌ، وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ^(۱).

خوینەری بەرێز!

لەسۆنگەى ئەمەوه کە نامیلکەى: (العقيدة الطحاوية) یەکیکە لەو (مەتن)انەى بواى ئیمان و عەقیدە، کە ھەر لەدێر زەمانەوه زانیان گەرنگیی زۆریان پێداوە، بەشەرھکردن و قسەویاس لەسەر کردن، لەزۆر شوێنى جیھانى ئیسلامیدا وەك (منھج)ێك دەخوێنرێ، بەباشم زانى وێرپای ڕوونکردنەوه (شرح)ى لەدوو تۆبى كۆتیبێكى چەند سەد لاپەرەییەدا، کە ئێستا لەژێر چاپە، بەشیوەیەكى كورت و پوختیش تەرجەمەو مانای بکەم، تاكو لەكاتى دەرس لەسەر خوێندراندا باشتر بەھەرى لێوەریگەڕێ.

شایانى باسیشە جاروبار بە مەبەستى زیاتر ڕوونکردنەوهى مەبەستى نووسەر "خوا لێى خوشبێ"یان تێبینییى و سەرئەخستەنەروو لەسەر ھەندێك لە قسەکانى نێو دوو کەوان () دا، ھەندێك قسەى خۆم ھێناون، کە بەھۆى خراوە نێو کەوانەکانەوه دیارن و جیاوازن.

ھەرۆھا بەبێ نێوەرۆكى خالەکان، ھەرچەند خالێکم خستۆتە ژێر ناوونیشان (عنوان)ێکەوه.

(۱) ئەمە پێى دەگوترێ: (خطبة الحاجة) کە پێغەمبەر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ھاوێلانێ بەرێزى قێردەکرد پێش ھەر قسەىەكى گەرنگ بێلێن، وەك وتارى جومعه و داخوایىکردن (خطبة) و .. ھتد، ئەم وتارە ھەركام لە: الترمذی: (۱۱۰۵)، والنسائی: (۱۱۰۴)، وابن ماجه: (۱۸۹۲) وأحمد: (۳۷۲۰)، وطبرانی: (۲۴۱۴) ھێناویانەو (مسلم)یش بەشیكى ھێناوە.

ماوەتەوه بلیتم:

بیۆکەى تەرجەمەکردنى کورت و پوختى ئەم نامیلکەىە لە بنەرەتدا،
لەوێه سەرى هەلدا، کە بەدەرس بەهەندیک لە کوپو کچەکانى خۆم
دەگوتو، هەستم کرد، کە پێویستە تەرجەمەو مانایەکی کورتى
لەبەرەستدا هەبێ.

هیواداریشم هەموولایەک بتوانین منداڵە جگەر گۆشەکاغان، هەر
لەسەرەتاوێ لەسەر ئیمان و عەقیدەو خواپەرستیی و پرەوشتی بەرزو پەسندى
ئیسلامی، پەرەردە بکەین و پراییتین.

۱۵ رەمەزانی ۱۴۳۵ ک

۱۳ تەمموزی ۲۰۱۴ ز

هەولێر

باسی خوا بہیہ کگرتن (التوحید)

نُقُولُ فِي تَوْحِيدِ اللَّهِ مُعْتَقِدِينَ بِتَوْفِيقِ اللَّهِ:

واتہ: نئمہ لہ یہ کتایی خوادا، دہریارہی خوا بہ یہ کگرتن و
یہ کتاپہرستی، پرومان وایمو بہ یارمہتی خوا دہلین:
تنجا یہ کسہر دیتہ سہر خالی یہ کہم:

۱- (إِنَّ اللَّهَ وَاحِدٌ لَا شَرِيكَ لَهُ):

واتہ: بیگومان خوا یہ کہو ہاوبہشی نیہ.

۲) (وَلَا شَيْءٌ مِثْلُهُ):

واتہ: ہیچ شتیک وک خوا نیہ.

۳) (وَلَا شَيْءٌ يُغْزِئُهُ):

واتہ: ہیچ شتیک خوا زالو بالادہست دہستہوستان ناکات.

(۴) (وَلَا إِلَهَ غَيْرُهُ):

واتە: جگە لە خوا، هیچ پەرستراوى دیکە نین.

(۵) (قَدِيمٌ بِلَا اِبْتِدَاءٍ دَائِمٌ بِلَا اَنْتِهَاءٍ):

واتە: خوا ئەزەلییە، لە مێژەینەیدە، بەبێ سەرەتا، هەمیشەییە بەبێ کۆتایی.

(۶) (لَا يَفْنَى وَلَا يَبِيدُ):

واتە: خوا نە دەمری و نە دەفەوتی.

(۷) (وَلَا يَكُونُ إِلَّا مَا يُرِيدُ):

واتە: هیچ شتێک نابێ، مەگەر ئەوەی خوا بیهوی.

(۸) (لَا تَبْلُغُهُ الْأَرْهَامُ، وَلَا تُدْرِكُهُ الْأَفْهَامُ):

واتە: گومانەکان پێی ناگەن، عەقلەکانیش تێی ناگەن.

(۹) (وَلَا يُشْبِهُ الْأَشْيَاءَ):

واتە: خوا وەک خەلکی ناچێ.

(۱۰) (حَيُّ لَا يَمُوتُ، قَيُّومٌ لَا يَنَامُ):

واتە: زىندووھە نامرى، سەرىەرشتىارەو ناخەوى.

(۱۱) (خَالِقٌ بِلَا حَاجَةٍ، رَازِقٌ بِلَا مُؤَنَّةٍ):

واتە: (خوا) بەدىھىتەرە، بى ئەوھى پىئوستى بە بەدىھىتەرەوانى بى،
وہ پۆزى دەره بەبى نازووخە و مەسەف.

(۱۲) (مُؤِمِتٌ بِلَا مَخَافَةٍ، بَاعِثٌ بِلَا مَشَقَّةٍ):

واتە: (خوا) مەرىنەرە، بى ئەوھى بترسى، لە کەس ناترسى کە
دەمرىنى، وہ زىندووکەرەوھى بەبى زەھمەت و قورسى.

باسى سيفەتەكانى خوا "عز وجل"

(۱۳) مَا زَالَ بِصِفَاتِهِ قَدِيمًا قَبْلَ خَلْقِهِ، لَمْ يَزِدْ
بِكُونِهِمْ شَيْئًا لَمْ يَكُنْ قَبْلَهُمْ مِنْ صِفَتِهِ،
وَكَمَا كَانَ بِصِفَاتِهِ أَزَلِيًّا، كَذَلِكَ لَا يَزَالُ
عَلَيْهَا أَبَدِيًّا:

واتە: خوا بەردەوام سيفەتەكانى ھەبوون، پيش ئەوھى دروستكرارهكانى
دروست بركات، خوا بە ھۆى دروست بوونى دروستكرارهكانىيەو، شتێك لە
سيفەتەكانى زياد نەبوو، كە لەمەوپيش بەر لەوھى دروستكرارهكانى
دروست بركات، ئەو سيفەتەى نەبووى، {واتە: خوا (جل جلاله)، پيش
ئەوھى بوونەوەر، يان دروستكرارهكان دروست بركات، سيفەتەكانى كە
ئپستا ھەينى، ئەو كاتيش ھەر بوونىو، بە ھۆى دروستكرانى
دروستكرارهكانىيەو سيفەتەكى تیدا زياد نەبوو} وە ھەك چۆن
سيفەتەكانى بى سەرھەتان، ھەرواش بى كۆتايين.

(۱۴) (لَيْسَ بَعْدَ خَلْقِ الْخَلْقِ اسْتَفَادَ اسْمَ
"الْخَالِقِ"، وَلَا بِإِخْدَاتِ الْبَرِيَّةِ اسْتَفَادَ اسْمَ
"الْبَارِي"):

واتە: لە دوای دروستکردنی دروستکراوەکان، ناوی بەدیھیتنەری بۆ
پەیدا نەبووە، وە بە ھۆی وەدیھیتنانی بەدیھیتنراوەکانەو، خۆی پەرورەدگار
ناوی پەیداکەر (الْبَارِي)ی بۆ پەیدانەبووە.

(۱۵) (لَهُ مَعْنَى الرُّبُوبِيَّةِ وَلَا مَرْتُوبٌ، وَمَعْنَى
الْخَالِقِ وَلَا مَخْلُوقٌ):

واتە: خرا مانا و ناوی پەرورەدگاریتی بوو، پیش ئەوێ
پەرورەدکراویك ھەبێ، کە خوا پەرورەدەى بکات و مشووری بخوا بەسەری
پابگا، وە مانا و ناوی بەدیھیتنەری ھەبوو، بێ ئەوێ دروستکراویك
بووێ.

(۱۶) (وَكَمَا أَنَّهُ مُخَيِّ الْمَوْتِ بَعْدَمَا أَحْيَا اسْتَحَقَّ
هَذَا الْإِسْمَ قَبْلَ إِحْيَائِهِمْ، كَذَلِكَ اسْتَحَقَّ اسْمَ
الْخَالِقِ قَبْلَ إِنْشَائِهِمْ):

واتە: وە وەك چۆن خوا زیندووکەرەوێ مردوانە، دوای ئەوێ زیندوویان
دەکاتەو، خوا بە زیندووکەرەو (مُخَيِّ) ناودەبرێ، بەلام پیش

واته: نهودهش بههۆی نهودهوه، که خوا بهسهر ههموو شتیڤکدا به توانایه، وه ههموو شتیڤک پیتیستی بهه وه، ههژارو نه داره و چا و له دهستی نهوه، وه ههموو کارێک بووی ئاسانه، پیتیستی به هیچ شتیڤک نه، خوا فەرموویهتی: (لَئِنْ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ ﴿١١﴾) ، واته: هیچ شتیڤک وهك خوا نه، خوا بیسهری بینهره.

باسى ئەندازەگىرىي (قَدَر) ى خوا بۇ دروستكراۋەكانى

(۱۸) (خُلِقَ الْخَلْقَ بِعِلْمِهِ):

واتە: خوا ﷻ بە زانىارى خۇي، دروست كراۋەكانى دروست كىردۈە.

(۱۹) (وَقَدَّرَ لَهُمْ أَقْدَارًا):

واتە: ئەندازەگىرىي بۇ كىردۈن بە ئەندازەگىرىي، (يانى: بۇ ھەر شىئە ئەندازەگىرىيەكى كىردۈە، ئەندازە چۆنىيەتتى و چەندىيىتى بۇ بىرپارداۋە).

(۲۰) (وَضَرَبَ لَهُمْ أَجَالًا):

يانى: بۇ ھەر ھەمويان كاتىكى دىارىي كىردۈە ، كە تىيدا دەمرن و لە بەين دەچن.

(۲۱) وَلَمْ يَخَفْ عَلَيْهِ شَيْءٌ قَبْلَ أَنْ يَخْلُقَهُمْ:

واتە: خوا پېش ئەوێ بیاخولتێنى، هیچ شتێكى ئەو دروستكراوانەى لى شارراوەو پەنھان نەبۆوە.

(۲۲) (وَكُلُّ شَيْءٍ يَجْرِى بِتَقْدِيرِهِ وَمَشِيتِهِ، وَمَشِيتُهُ تَنْفُذٌ، لَا مَشِيتَةَ لِلْعِبَادِ، إِلَّا مَا شَاءَ لَهُمْ، فَمَا شَاءَ لَهُمْ كَانَ، وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُنْ):

واتە: ھەموو شتێك بە ئەندازە گیرێكردن بە ویستی خوا بەرپۆوە دەچى، ھەر ویستی خواش جێبەجێ دەبى، بەندەكان ویست و ئێرادەیان نیە، مەگەر ئەوێ خوا بۆى ویستى، ئەوێ كە خوا بۆ ئەوانى ویستى، دەبى (بەلام بە ویستی خۆیان دەبى)، وە ئەوێ كە خوا بۆ ئەوانى نەویستى، نابى، (بەلام بە ویستی خۆیان نابى).

(۲۳) (يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ، وَيَغْصِمُ وَيُعَافِي فَضْلًا، وَيُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ، وَيَخْذُلُ وَيَبْتَلِي عَدْلًا):

واتە: خوا ھەر كەسێكى بێدەوى، دەبەخاتە سەر پێى راست، وە خوا لە چاكەى خۆیەو (ھەر كەسێكى بوى) لە گوناح و خراپە دەپارێژێو

سەلامەتى دەكات. وه خوا ھەر كەسى بیدەئى، گومپای دەكات و ونى دەكات له ھەق، وه زەببون دەكاو گرفتار دەكات بە گوناھان، بەدادگەرىى خۆى.

(۲۵) (وَكُلُّهُمْ يَتَقَلَّبُونَ فِي مَشِيَّتِهِ،
بَيْنَ فَضْلِهِ وَعَدْلِهِ):

واتە: ھەر ھەموو بەندەكان (چاكەكان و خراپەكان) لە وىستى خوادا دین و دەچن، (لە ژێر پكێنى ھوكمى تیرادەى زالى خوادا دین و دەچن) لە نیتوان چاكە و لوتنى (خوا) و، دادگەرییەكەیدا.

(۲۶) (وَهُوَ مُتَعَالٍ عَنِ الْأَنْدَادِ
وَالْأَنْدَادِ):

واتە: خوا بەرزە لە ئاست دژەكان و وێنەكان، (واتە: خوا بەرزە لەوێ كە ھیچ شتێك بتوانێ دژی بێ، یان وێنەى بێ).

(۲۷) (لَا رَادَّ لِقَضَائِهِ، وَلَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ،
وَلَا غَالِبَ لَأَمْرِهِ):

واتە: ھیچ شتێك بریارى خوا بەرپەرچ ناداوە، (یانى: ئەو شتەى كە خوا بریارى لەسەر داوە، بەرپەرچ دەروەو پەت كەرەوێ نیه) وه ھیچ

كەس حوكمى خوا ھەئناوھشېئىتەوھ، وھ ھېچ كەس بەسەر كارىدا زان
نابى.

(۲۸) (آَمَّا بِذَلِكَ كُتِبَ، وَأَيُّقَنَّا أَنَّ كُلاً
مِنْ عِنْدِهِ):

واتە: پرومان بە ھەمووى ھېنا، يەقىنمان ھەيدە، كە ھەمووى
لەوھوھە. (واتە: لەخواوھ).

AliBapir/علي بابير

archive.org/details/@alibapir

www.alibapir.net

تەرجەمەى عەقىدەى طەحاوېى

AliBapir/علي بابير

Google Play App Store

Telegram WhatsApp Messenger

باسى پېغەمبەرەى تەبى (محمد)
"صلى الله عليه وسلم"

(۲۹) (وَلَئِنْ مُحَمَّدًا عَبْدُ الْمُصْطَفَى، وَبِئِهِ
الْمُجْتَبَى، وَرَسُولُهُ الْمُرْتَضَى) :

يانى: ئىمە پرومان وايد، كە موحەممەد (صلى الله عليه وسلم) بەندەى
ھەلبۇزىدراوى خوايە و پېغەمبەرى دانستەى خوايە و، پەراندەكراوى
پەسەندكراوى خوايە.

(۳۰) (وَإِنَّهُ خَاتَمُ الْأَنْبِيَاءِ، وَإِمَامُ الْأَتْقِيَاءِ،
وَسَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ، وَخَلِيبُ رَبِّ
الْعَالَمِينَ) :

واتە: { پرومان وايد، كە موحەممەد (صلى الله عليه وسلم): }

- ۱- كۆتايى پېغەمبەراندە و
- ۲- پېشەواى پارىژكاراندە و
- ۳- گەورەى پەراندەكراواندە و

۴- خۆشەویستی پەرورەدگاری جیهانەکانە.

(۳۱) وَكُلُّ دَعْوَى النُّبُوَّةِ بَعْدَهُ، فَغَيِّ
وَهَوَى):

واتە: ھەر لاف لێدان و دەخوا کردنیکی پێغەمبەرایەتیی لە دواى وی
{واتە: موحەممەد (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)} سەرگەردانیی و شوێنکەوتنى
تارەزوویە.

(۳۲) وَهُوَ الْمَبْعُوثُ إِلَى عَامَّةِ الْجِنِّ وَكَافَّةِ
الْوَرَى، بِالنَّحَقِّ وَالْهَدَى، وَبِالنُّوْرِ
وَالضِّيَاءِ):

واتە: ئەو (پێغەمبەرە (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)) نێردراوە بۆ تێکرای جند و بۆ
ھەموو مەزھەبەتیی، بە ھەق و بە ڕێوونیی کردنەو نێردراوە بە
پروناکیی و بە تیشکەو.

باسى قورئان دوا فەرمایشتى خوا بو مروق

(۳۳) - (وَإِنَّ الْقُرْآنَ كَلَامُ اللَّهِ، مِنْهُ بَدَأَ بِلَا كَيْفِيَّةٍ قَوْلًا، وَأَنْزَلَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَخِيَا، وَصَدَّقَهُ الْمُؤْمِنُونَ عَلَى ذَلِكَ حَقًّا، وَآيَقُنُوا أَنَّهُ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى بِالْحَقِيقَةِ، لَيْسَ بِمَخْلُوقٍ كَكَلَامِ الْبَرِيَّةِ، فَمَنْ سَمِعَهُ فَرَّغَ أَنَّهُ كَلَامُ الْبَشَرِ فَقَدْ كَفَرَ، وَقَدْ ذَمَّهُ اللَّهُ وَعَابَهُ وَأَوْعَدَ بِسَكْرٍ حَيْثُ قَالَ تَعَالَى: ﴿سَأُصْلِيهِ سَقَرَ﴾ المدثر، فَلَمَّا أَوْعَدَ اللَّهُ بِسَكْرٍ لِمَنْ قَالَ: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ المدثر، عَلِمْنَا وَآيَقُنَّا أَنَّهُ قَوْلُ خَالِقِ الْبَشَرِ، وَلَا يُشَبِّهُ قَوْلَ الْبَشَرِ):

واتە: ۋە پروامان وايە، كە قورپان قسەى خوايە، قورپان لەخواۋە دەركەوتو، بەقسە بەيى چۆنيەتتەك (كە ئىمە بيزانن، ئەگەرنا چۆنيەتتەكى ھەر ھەيە، بەلام ئىمە ئىمە چۆنيەتتە نازانن)، ۋە خوا قورپانى دابەزاندۆتە سەر پىتغەمبەرى خۆى (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ۋەك پىيامىك، ۋە پرواداران تەصديقى پىتغەمبەريان (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) كەردو، بەراستيان زانيو، لەسەر راگەياندى ئىمە ھەقە بە شىۋەيەكى ھەق و راست، ۋە پرواداران يەقينيان ھەيمو دليان دامەزراۋە، كە بەھەقىقەت قورپان قسەى خواى بەرزە.

ۋە (قورپان) ۋەك قسەى دروست كراۋەكان دروست كراۋ نى، ئىنجا ھەر كەسەك قورپان بىيىستى ۋ گومانى وابى، كە قسەى ئىنسانانە، ئىمە كافر دەيى، ۋە خوا سەرزەنشەتو سەركۆنەى ئىمە كەسەى كەردو، كە دەلى: قورپان قسەى بەشەرەو، ھەرەشەى لىكەردو، ترساندوويەتى بە (سَقَر) (كە يەكەكە لە ناۋەكانى دۆزەخ، يان ئاگرەكە لەو جۆرە ئاگرانەى، كە لە دۆزەخدا ھەن) كە خواى بەرز لەوبارەو، فەرموويەتى: ﴿سَأُصْلِيهِ سَقَرَ﴾ ﴿٦٦﴾، مەن لەمەودا ئىمە ئىنسانە، كە دەلى: ﴿إِنْ هَذَا إِلَّا قَوْلُ الْبَشَرِ﴾ ﴿٦٧﴾ قورپان بەس قسەى ئىنسانانە، ئىمە ئىنسانەى دەخەمە (سَقَر) ھەو، ئىنجا: كاتەك خوا ھەرەشە لەو كەسە دەكات، كە دەلى: قورپان قسەى بەشەرە، بەو كەدەپچاتە نىو (سَقَر) ھەو، مادام خوا ھەرەشە لەو كەسە دەكات كەو دەلى، كەواتە: دەزانن يەقينيان پەيدا دەيى، كە قورپان قسەى بە دىيەنەرى ئىنسانەكانەو، ۋەك قسەى بەشەران ناچى.

(۳۴) - (وَمَنْ وَصَفَ اللَّهُ بِمَعْنَى مِنْ مَعَانِي الْبَشَرِ،
فَقَدْ كَفَرَ، فَمَنْ أَبْصَرَ هَذَا اعْتَبَرَ، وَعَنْ مِثْلِ
قَوْلِ الْكَفَّارِ انْزَجَرَ، وَعَلِمَ أَنَّهُ بِصِفَاتِهِ لَيْسَ
كَالْبَشَرِ):

واتە: ھەر كەسێك خوا وەصف بکات بە سیفەتێك، یان بە مانایەك
لەوانەى، كە بۆ بەشەران بەکار دەھێنرێن، ئەو کافر دەبێ، تنجا ھەر
كەسێك ئەو بێنێ بە چاوی دڵ و عەقل، ئەو پەندو عیپرەت وەردەگرێ،
وہ لەوہى، كە وەك كافران قسە بکات، دەسلەمێتەوہو (ئەو قسەى
ناكات)، وە دەزانێ، كە خوا بە سیفەتەكانیشى وەك ئینسانان نیە.

پاڤەپاڤەى مەكتەبى مامۇستەئەلى باپىر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

Google Play

App Store

QR Code 1

QR Code 2

له نۆزه كۆمەڵانەى مەكتەبى مامۇستەئەلى باپىر

www.alibapir.net

تەلەفون - موبایل - 0912 123 4567

پاڤەپاڤەى مەكتەبى مامۇستەئەلى باپىر

عەلى باپىر/ AliBapir

AliBapir

YouTube

QR Code 3

QR Code 4

QR Code 5

باسى دىترانى خوا لى بەھەشت دا

لى لايەن بەھەشتىيانەو

۳۵ (الرُّزْيَةُ حَقٌّ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ، بِغَيْرِ إِحَاطَةٍ وَلَا كَيْفِيَّةٍ، كَمَا نَطَقَ بِهِ كِتَابُ رَبِّنَا ﷻ وَجُودُهُ يُؤَمِّزُ نَاقِضَةً ۞ الْقِيَامَةُ، وَتَفْسِيرُهُ عَلَى مَا أَرَادَهُ اللَّهُ تَعَالَى وَعِلْمُهُ، وَكُلُّ مَا جَاءَ فِي ذَلِكَ مِنَ الْحَدِيثِ الصَّحِيحِ عَنِ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، فَهُوَ كَمَا قَالَ، وَمَعْنَاهُ عَلَى مَا أَرَادَ، لَا نَدْخُلُ فِي ذَلِكَ مُتَأَوِّلِينَ بِأَرَائِنَا، وَلَا مُتَوَهِّمِينَ بِأَهْوَائِنَا، فَإِنَّهُ مَا سَلِمَ فِي دِينِهِ إِلَّا مَنْ سَلِمَ لِلَّهِ عِزٌّ وَجَلٌّ وَلِرَسُولِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ، وَرَدَّ عِلْمَ مَا اشْتَبَهَ عَلَيْهِ إِلَى عَالِمِهِ):

واتە: دىتن (واتە: دىترانى خوا) ھەقەو راستە بۆ ئەوانەى، كە خاوەنى بەھەشتن (بەھەشتىيەكان خۆى خۆيان دەبينن) بەلام، بەبى ئەوێ كە بەو دىتنە بتوانن دەورى خوا بەدن، وە بەبى ئەوێ كەچۆنىيەتییەكەى لەلای

ئىمە مەلۇم بى، بزانىن چۆنە؟، وەك كىتەبى پەرۋەردگارمان باسى كىردە و دەفەرمۇى: ﴿وَجُوهٌ يُّؤَمِّدُ نَاضِرَةٌ ۖ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاطِرَةٌ﴾ (۲۲) ﴿الْقِيَامَةِ﴾ چەندە پروپىتىك لى پۇزى قىيامەتدا گەشاۋەن، تەماشاي پەرۋەردگارى خۇيان دەكەن، تەفسىر لىكەندەمۇى ئىمە ئايەتەش (كە بىرۋاداران خۇاي خۇيان دەيىنەن و بە ھۇى ئىمە دىتەنمە پىرويان گەش و جوان دەبى) بىمۇ شىۋەيە، كە خۇا خۇى وىستۋىيەتى و بىمۇ شىۋەيە، كە بۇ خۇى دەيزانى (يانى: ئىمە بە وردىيى نازانىن خۇا چۆن دەيىنەن؟ بەلام مادام خۇاي پەرۋەردگار دەفەرمۇى: دەيىنەن، دەيىنەن و تىمۇ) وە ھەر شىتەك لىمۇ بارەۋە كە ھاتە لى فەرمۇدەى صەحىحى پىتغەمبەر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ئىمە بىمۇ شىۋەيە كە پىتغەمبەرى خۇا (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فەرمۇيەتى، وە ماناۋ واتاى ئىمە فەرمۇدەنەش بىمۇ شىۋەيە، كە پىتغەمبەر وىستۋىيەتى، وە ئىمە ناچىنە نىۋ ئىمە بابەتەمۇ، يىن ئايەتەكان، يان فەرمۇدەكان تەئۋىل بىكىن، بىن ماناكانىيان بىگۇرپىن، بە پاۋ بۇچۈۋى خۇمان، ھىرۋەھا بە خىيالۋ نارەزۋى خۇمان ماناىيان بۇ ناتاشىن، چۈنكە لى دىن و مەسۇلمانەتتى خۇيدا پارىتراۋ سەلامەت نابى، لى ھەلەمۇ لادان، مەگەر ئىمە كەسەى خۇى تەسلىمى خۇا پىتغەمبەرى خۇا دەكەت، وە ھەرچى سەرى لى دەرەنچۈۋ دەيگىرپىتەمۇ بۇ زاناي خۇى. (ھەرچى ئىمە فەرمۇيەنە دەلى: بىسەر دلىۋ چاۋ وەرىدەگرم، بى ئىمە بلى: ئاخىر چۆن و دەبى و چۆن و انابى و بۇچى؟ ، چۈنكە دۋاى ئىمە تۇ زانىت خۇايدەك ھىمۇ، ئىمە خۇايە پىتغەمبەرى ناردە (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، ئىدى ھەرچى ئىمە پىتغەمبەرە لىسەر زمانى ئىمە خۇايە فەرمۇى، با عەقلى تۇش لى ھەمۇ شىتەكى ھالى نەبى، تازە دەبى تۇ تەسلىم بى، چۈنكە تۇ پىشى پىگات لى خۇت گرتە، تۇ دەلىنى:

خو له من زاناره، ده ئىي: من دروستکراوى خوام).

(۳۶) - (وَلَا تَثْبُتُ قَدَمُ الْإِسْلَامِ إِلَّا عَلَى هَٰذَا
التَّسْلِيمِ وَالْإِسْتِسْلَامِ، فَمَنْ رَأَىٰ عِلْمَ مَا حُظِرَ
عَنْهُ عِلْمُهُ، وَلَمْ يَلْتَمِزْ بِالتَّسْلِيمِ فَهَمُّهُ، حُجْبَةُ
مَرَامِهِ عَنْ خَالِصِ التَّوْحِيدِ، وَصَافِي الْمَعْرِفَةِ،
وَصَحِيحِ الْإِيمَانِ، فَيَتَلَبَّبُ بَيْنَ الْكُفْرِ وَالْإِيمَانِ،
وَالْتَّضَدِّيقِ وَالتَّكْذِيبِ، وَالْإِقْرَارِ وَالْإِنْكَارِ،
مُؤَسَّسًا قَائِمًا، زَائِلًا شَاكًا، لَا مُؤْمِنًا
مُصَدِّقًا، وَلَا جَاهِدًا مُكْتَبًا):

واته: وه پیتی نیسلام تهنیا له سەر پشتهی ملکهچیی و گەردنکهچیی بۆ
خو پاده وهستی، بۆیه ههركهس زانیاریی تهوهی لیتی قهدهغهکراوه بهوازی
و، عهقلی به ملکهچیی قهناعت نهکات: نهو خواستو داراگردهی له
یه کتاپه رستی ساغ و خواناسیتی بۆ خلتیه و ئیمانی پاست، لای ده دات و،
سه ره فهام له نیوان کوفر و ئیمان و، و به پاست دانان و به درۆدانان، وه دان
پیدا هیتان و نکوولیی کردندا، به خو فوته داریی و سه رگهردانیی و، لاده ریی و
گومان داریی، ده خو لیتته ره و، نه ئیمان داریکی به پاست دانهر و،
نه نکوولیی که ریکی به درۆدانهر ده بی.

(۳۷) (وَلَا يَصِحُّ الْإِيمَانُ بِالرُّؤْيَا لِأَهْلِ دَارِ السَّلَامِ لِمَنْ اعْتَبَرَهَا مِنْهُمْ بِوَحْمٍ، أَوْ تَأَوَّلَهَا بِفَهْمٍ، إِذْ كَانَ تَأْوِيلُ الرُّؤْيَا وَتَأْوِيلُ كُلِّ مَعْنَى يُضَافُ إِلَى الرُّبُوبِيَّةِ، تَرَكَ التَّأْوِيلَ وَلُزُومَ التَّسْلِيمِ، وَعَلَيْهِ دِينَ الْمُسْلِمِينَ، وَمَنْ لَمْ يَتَوَقَّ النَّفْسِيَّ وَالتَّشْبِيهَ، زَلٌّ وَلَمْ يُصَبِّ التَّنْزِيهَ، فَإِنَّ رَبَّنَا مَرصُوفٌ بِصِفَاتِ الْوَحْدَانِيَّةِ، مَنُوعُوتٌ بِنُعُوتِ الْفَرْدَانِيَّةِ، لَيْسَ فِي مَعْنَاهُ أَحَدٌ مِنَ الْبَرِيَّةِ):

واتە: وه پرواهیتان به دیتن (دیتنی خوای پەرورەدگار) بۆ دانیشتوانی (دار السلام) {که ناوی بەهەشتە} راست و ئەواو نابێ بۆ کەسانێک که ئەو دیتنە بەرەم تەفسیر دەکەن، (یانێ: بە شێوەیەک لێکی دەدەندەو وەک خەیاڵێک، بە وەهم و بۆچوونی خۆیان) یاخود دیتنەکەى ئەئویل دەکەن بە تیگەیشتنی خۆیان، (بۆ وێنە: دەلێن: مەبەست لە دیتن، دیتنی نیعمەتی خواوە، یان دەلێن: مەبەست لە دیتن: زیاتر ناسینییهتی، ئەو جوۆرە ئیمان پێبوونە بەدیتنی خوا، که بە وەهم ئیعتیبار دەکری، یان بە فەهمی خۆیان تەعبیری دەکەن، ئەو شێوە ئیمان پێبوونە، ئیمان پێبوونیکی ئەواو نیە)، چونکە ئەئویل کردنی دیتنی خوا (سُبْحَانَهُ وَكَعَالَى)، وه مانا لێکدانەوهر پوون کردنەوهری هەر مانایەک، که پال دەدرێتە لای پەرورەدگارێتی، ئەوێه که ئەئویل نەکری، وه ئینسان گەردنکەچ و تەسلیم بێ بۆ هەرچی که خوای پەرورەدگار فەرموویەتی، دینی مسوڵمانانیش هەر لەسەر ئەو

بناغەىە كە گوتقان، وە ھەركەسىك خۆى نەپارتىزى و خۆى دور نەگى،
لەلاردنى ئەو سىفەتەنى، كە خوا بۆ خۆى پىرىيان دەدا، يان پىتقەمبەر
(صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بۆى پىرىار دەدات، وە خۆى نەپارتىزى لە پىتچواندنى خوا
(زاتى، يان سىفەتى) بە مەخلوقەكانى، ئەو ھەلدەخلىسكى و ناتوانى
بەپاك گرتنى خوائ بەرز بپىكى، چونكە پەرورەدگارى خاوەن پلەو پایەى
بەرزو مەزئمان، ھەس كراو بەھەموو ئەو سىفەتەنى كە تاپپەتن بە
پەكتایى پەو، وە مەدح كراو بەو مەدھانەى، كە تاكن (يانى: خوائ بى
وینە، چەند سىفەتەكى ھەن، كە تاپپەتن بەزاتى خۆیەو، وە چەند
تاپپەتمەندىكى ھەن، كە تاپپەتن بە سىفەتەكانى ئەووە) كە لە مانای
خوائ پەرورەدگارداو لە مانای زات و سىفەتەدا، ھېچ كەسىكى دىكە لە
دروستكراوەكانى بەو ھەسە نپە.

۳۸- (وَقَعَالَى عَنِ الْحُلُودِ وَالْغَايَاتِ وَالْأَرْكَانِ
وَالْأَعْضَاءِ وَالْأَدَوَاتِ، لَا تُخَوِيهِ الْجِهَاتُ السُّتُ
كَسَائِرِ الْمُتَلَدَعَاتِ):

واتە: خوا بەرزە لە ھەك سنوورەكان و ئامانجەكان و پایەكان و
ئەندامەكان و ئامرازەكان، كە ھەك پەیداكراو (دروستكراو) ھەكان، شەش
لایەكان (سەر و خوار، راست و چەپ، پىش و دوا) بىگرنە خۆیان.

باسى شەو پۈۈ بەرزبۈۈنەو (الإسراء والمعراج) ى
پېغەمبەرى خوا "صلى الله عليه وسلم"

(۳۹) (وَالْمِعْرَاجُ حَقٌّ، وَقَدْ أُسْرِيَ بِالنَّبِيِّ، وَعُرِجَ
بِشَخْصِهِ فِي الْيَقَظَةِ إِلَى السَّمَاءِ، ثُمَّ إِلَى
حَيْثُ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الْعُلَا، وَكَرَّمَهُ اللَّهُ بِمَا شَاءَ،
وَأَوْحَى إِلَيْهِ مَا أَوْحَى ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾
﴿النجم﴾ ۱۱، فَصَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي
الْآخِرَةِ وَالْأُولَى):

واتە: پروامان وایە، تەو نامپازەى، کە پېغەمبەرى (صلى الله عليه وسلم)
پى بەرز بۆۈ، (يان ھەر ئەصلى بەرز بۈۈنەو کەى بەرەو ئاسمانەکان)
ھەقەو پاستە و شەوپۆ بە پېغەمبەر کراو و سەفەرە کەى بەشەوئ بۈۈ، وە
بەشەخسى خۆى (يائى: بەرووح و جەستەو) لە کاتى بەخەبەرى و
پێدارپیدا، بەرزکراوەتەو بەرەو ئاسمان، دواى بەرەو ھەر شەرتىك، کە خوا
ويستويەتى لەبەرزى (وہك لە فەرموودەى صەحیحدا ھاتە، کە

پېغەمبەر (ﷺ) لە ھەر ھەوت ئاسمانەکان سەرکەوتووە، دوایی زیاتریش بەرزکراوەتەو، وە خوا پێزیگرت بەوێی کە خۆی ویستی پێزی پێ لێبگرێ، وە خوا ئەوێ بەپېغەمبەر ڕاگەیاند کە ھەر بۆخۆی دەزانێ، وەك دەفەرموێ: ﴿مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَى﴾ ﴿النجم، واتە: دڵی پېغەمبەر (ﷺ) ئەوێ بینی، تێیدا بەھەڵدا نەچوو بوو، تێیدا تووشی درۆ نەبوو بوو.

صلات و سەلامی خوا لەسەر پېغەمبەری (ﷺ) لە دوا پۆژو لە دنیا، {دیارە (صلاة) مەدح و سەنای خوا، (سلام) یش خێرو خۆشی و سەلامەتی و ناشتی خوا، بۆ سەر پېغەمبەر (ﷺ) و سەلامەتی}

پاڤەپاڤەى مەكتەبى مامۇستا عەلى باپىر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

Google Play

App Store

www.alibapir.com

www.alibapir.com

عەلى باپىر/ AliBapir

YouTube

AliBapir

WhatsApp

Telegram

Facebook

باسى ھەوزى كەوسەرو
تەكا كەردنى پېغەمبەر بۇ ئۆمەتە كەى و
پەيمان لىۋەرگىرانى ۋەچەى ئادەم

(٤٠) (وَالْحَوْضُ الَّذِي أَكْرَمَهُ اللَّهُ تَعَالَى بِهِ "غِيَاكَا
لَأُمَّتِهِ" حَقٌّ) :

ۋاتە: تەو ھەوزەى كە خۋاى بەرز، پېزى پېغەمبەرى (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)
پېگرتو، ۋەك فرىاكەوتنىك ۋە ھانا ھاتنىك بۇ ئۆمەتە كەى (لە پۇزى
لېپرسىنە ۋەو ھېساب ۋە كىتابدا) (تەو ھەوزە) ھەقەر ئىمە ئىمان پىتى
ھەپە، (كە ھەوزى كە ۋەشەرى پېتەگوتى).

(٤١) (وَالشُّفَاعَةُ الَّتِي ادَّخَرَهَا لَهُمْ حَقٌّ، كَمَا رُوِيَ
فِي الْأَخْبَارِ) :

ۋاتە: تەو شەفاعەتەى كە پېغەمبەر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) دىكا بۇ
ئۆمەتە كەى خۇى ۋە بۇى ھەلگرتو بۇ قىامەت، ھەقەر پاستە (ئىمانمان

پىئى ھىدە)، ھەروەك چۆن لە فەرموودەكانى پىئغەمبەردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ھاتوھ.

(۴۲) (وَالْمِيثَاقُ الَّذِي أَخَذَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْ آدَمَ وَذُرِّيَّتِهِ حَقًّا):

واتە: وە ئەو بەئىزى پەيمانەى كە خوا لە ئادەم و لە وەچەى ئادەم وەرەگرتوھ، ھەقەو راستە.

لە ئۆرۈك كۆمەتلىرىدىن ئەمەلىيەتتىن

www.alibapir.net

AliBapir/عەلى بابىر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

AliBapir/عەلى بابىر

AliBapir

جارىكى دىكەش باسى قەدەر

(۴۳) (وَقَدْ عَلِمَ اللَّهُ تَعَالَى فِيمَا لَمْ يَزَلْ عِنْدَ مَنْ
يَدْخُلُ الْجَنَّةَ، وَعِنْدَ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ جُمْلَةً
وَاحِدَةً، فَلَا يُزَادُ فِي ذَلِكَ الْعَدَدُ وَلَا
يُنْقُصُ مِنْهُ):

واتە: بە دۇنيایىيەدە خۇاى بەرز ھەر لە ئەزەلەدە (يانى: لە ھەر
بۈيۈكەدە) ژمارەى ئەوانەى زانیوە کە دەچنە بەھەشتى و ژمارەى ئەوانەش
کە دەچنە دۆزەخ، ھەر ھەموویانى زانیوە بە تەكرار، ئەو ژمارەى کە خوا
زانىویەتى (ژمارەى بەھەشتییان و ژمارەى دۆزەخییان) ئەو ژمارەى،
نەلپى کەم دەکرى و نەلپى زیاد دەکرى.

۴۴ (وَكَذَلِكَ أَفْعَالُهُمْ فِيمَا عَلِمَ مِنْهُمْ لَنْ يَفْعَلُوهُ،
وَكُلُّ مُيسَّرٍ لِمَا خُلِقَ لَهُ، وَالْأَعْمَالُ بِالْخَوَاتِيمِ،
وَالسَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ بِقَضَاءِ اللَّهِ، وَالشَّقِيُّ مَنْ
شَقِيَ بِقَضَاءِ اللَّهِ):

واتە: ھەروەھا کردەوہ کانیشیانى زانیوہ، (کردەوہى بەندەکان، وەك چۆن چوونە بەھەشت و دۆزەخیان بۆ خوا زانراو بوو، ھەروەھا کردەوہ کانیشى زانیون) لەوہى كە خوا دەربارەیان زانیویەتى كە دەیکەن، ھەروەھا ھەركامیكیش لە ئینسانەکان، بۆى ئاسان دەکری و وەردەچەرخیترى بەرەو ئەو شتەى كە بۆى دروست کراوە (ئەگەر بۆ بەھەشت دروستکراوى، کردەوہى بەھەشتییانى بۆ ئاسان دەبێ، ئەگەر بۆ دۆزەخ دروستکراوى، بەرەو دۆزەخ وەردەچەرخیترى و کردەوہى دۆزەخییانیشى لەسەر دەست ئەفهام دەدرى)، ئەو کردەوانەش كە دەکرین، مەرج کۆتاییەكەیانە، (مەژف ھەبە چاکە دەکا، چاکە دەکا، بەلام دواى بەرەو کوفر دەچى و کردەوہکانى ھەلدەوہشیئەوہ، عیپەت بەوہى دواىیە، یان ھەبە زۆر خراپە دەکات، بەلام دواىى دەگەرپتەوہ کردەوہى چاک دەکات، ئیندى خراپەکانى لە کۆل دەبنەوہ پەپتەكى سەپى ھەلدەداتەوہ، ھیساب بۆ کۆتایی و سەرەفامەكەى دەکرى) بەختەوہر ئەو کەسەى كە بە بریاری خوا بەختەوہر بووى، بەدبەختیش ئەو کەسەى كە بە بریاری خوا بەدبەخت بووى، (دیارە بریاری خوا بە دواى ویستی ئینسان دەکەوى، وە ئەگەر ویستی تۆ لەسەر کارى چاک و خێر بێ، دیارە خوا بریاری خێرى بۆ تۆ دارە، ئەگەر ویستی تۆ پەویکاتە کارى شەڕ، دیارە خوا بریاری سەرەفامى شەرى بۆ تۆ دارە).

(٤٥) (وَأَصْلُ الْقَدَرِ سِرُّ اللَّهِ تَعَالَى فِي خَلْقِهِ، لَمْ يَطْلُغْ عَلَى ذَلِكَ مَلَكٌ مُقَرَّبٌ، وَلَا نَبِيٌّ مُرْسَلٌ، وَالتَّعَمُّقُ وَالنَّظَرُ فِي ذَلِكَ ذَرْيَعَةُ الْخِذْلَانِ،

وَسَلَّمَ الْحَرَمَانِ، وَدَرَجَةُ الطُّغْيَانِ، فَالْحَدَرُ كُلُّ
 الْحَدَرِ مِنْ ذَلِكَ نَظَرًا وَفِكْرًا وَنَوْمَةً، فَإِنَّ
 اللَّهَ تَعَالَى طَوَى عِلْمَ الْقَدَرِ عَنْ أَتَمِّهِ، وَتَهَاوَمَ
 عَنْ مَرَامِهِ، كَمَا قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ:
 ﴿لَا يَسْتَلْ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ﴾ (۳۳)
 ﴿الأنبياء: ۲۳﴾، فَمَنْ سَأَلَ: لِمَ فَعَلَ؟ فَقَدْ رَدَّ حُكْمَ
 الْكِتَابِ، وَمَنْ رَدَّ حُكْمَ الْكِتَابِ كَانَ مِنَ
 الْكَافِرِينَ .

واتە: بناغەى قەدەر، نەینى خواى بەرزە لە دروست کراوەکانى خۆیدا،
 (یانى: حەقیقەتى قەدەر، نەیتىیەکی خواىە لە دروستکراوەکانى خۆیدا،
 وەك خۆى، بەس خوا دەیزانى، ئیتمە شتێكى لى دەزانین و دەتوانین بۆنێكى
 لێبکەین، بەلام حەقیقەتەکەى ئەوەندە قوولە ئەوەندە وردە، بەس خوا
 دەیزانى) سەبارەت بەو نەیتىیە، هیچ فریشتەیکەى زۆر لە خوا نیتێک و
 هیچ پێغەمبەرێکى پەوانەکراو، ناگادارو شارەزاین، (واتە: نە هیچ
 فریشتەیکەى کە زۆر لە خوا نیتێکە، نە هیچ پێغەمبەرێک (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ
 وَالسَّلَام) کە خواونى پەيام و بەرنامەى خوان، وەك پێویست نەینى و
 ماھىەتى قەدەریان ئەزانن) بۆیەش: قوول بوونەوه لە زانین و شارەزایی
 پەیدا کردن لە قەدەردا، زۆر سەرنج دان لەو مەسەلەیدا، هۆى ریسرا
 بوون، پلیکانى سەرلێشێوان و پەیزەى یاخیبوونە بەرانبەر بە خوا، {واتە:
 کەسێک زۆر تێیدا قوول بیتەوه، تووشى سەراسیمەیی و سەرگەردانی

دەبى، سەرەنجام، ئەگەر ئەدەب و پەزىلەتتىكى زۆرى ئەبى بەرانبەر بەخوای
خۆی، مەسەلەكە ھېندە قوولە، عەقلى ناىگاتى و لەناكامدا تووشى
تاوانبارکردنى خوا دەبى، يان بەبى عەدالەتتى، يان بەبى عىلمىي!! وەك
موعەنزىلەو جەھەمىيەكان} .

ورىابە زۆر وريا بە، ئەمەى كە زياد بە ئەندازەى مەسەلەى قەدەردا
بچىتە خوار، وەك پىر كەردنەمە لىتى و وەك سەرغەدان و وەك خوتەتەو خەيال
كەردن، چونكە خوا زانىارى لەبارەى قەدەرەمەى لە بەندەكانى شاردۆتمەو،
وہخوا ئەمەى كەردەو كە زۆرى بەدوادا بگەرپەن، وەك خوای بەرز لە
كتىبەكەيدا دەفەرمەى: ﴿لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ﴾ (۲۳)
الانبياء، {واتە: (خوا) پرسىارى لى ناكەرى ئەمە كە دەيكا، بەلكو بەندەكان
پرسىارىان لىدەكەرى، (يانى: ھىچ كەس نىە بتوانى گەلەى لە خوا بکات،
بۆچى ئەمەى كەرد؟ بۆچى ئەمەى نەكەرد؟ ئەك تەنيا لەبەر ئەمەى خوا
خاوەنى دەستەلاتەو پەرەردگارو بەدبەختەرى ئىمەى، بەلكو لەبەر ئەمەى
خوا كارەبەچىمەو بەبەزەبى يەو خاوەنى ھەموو سىفەتتىكى بەرزو پەسندەو،
ھەرگىز كارتىكى وا ناكات، جىيى توانج و پلارو تەشەرو گەلەى بى} .

تنجا ھەر كەسى پەرسى: خوا بۆچى ئەمەى كەردە؟، كەواتە: كتىبى
خوای پەت كەردۆتمەو، ھەر كەسىتەكەش كتىبەو ھوكمى خوا بەرپەرچ
بداتەمە، ئەمە لە كافرانە.

(٤٦) فَهَذَا جُمْلَةُ مَا يَخْتَاجُ إِلَيْهِ مَنْ هُوَ مُنَوَّرٌ قَلْبُهُ مِنْ أَوْلِيَاءِ اللَّهِ تَعَالَى، وَهِيَ دَرَجَةُ الرَّاسِخِينَ فِي الْعِلْمِ "لَأَنَّ الْعِلْمَ عِلْمَانِ: عِلْمٌ فِي الْخَلْقِ مَوْجُودٌ، وَعِلْمٌ فِي الْخَلْقِ مَقْقُودٌ، فَإِنْكَارُ الْعِلْمِ الْمَوْجُودِ كُفْرٌ، وَادِّعَاءُ الْعِلْمِ الْمَقْقُودِ كُفْرٌ، وَلَا يَثْبُتُ الْإِيمَانُ إِلَّا بِقَبُولِ الْعِلْمِ الْمَوْجُودِ، وَتَرْكِ طَلَبِ الْعِلْمِ الْمَقْقُودِ):

واتە: ئەو سەرچەمى پىتويست پى بووى ئەو باسەيدە، لە لای ھەرکەسى
 كە دلى پۆشن بوويىتەو لە دوستەکانى خواى بەرز، (واتە: ئەو ئەندازەيدەى
 كە باسکرا، لەبارەى قەزار قەدەرەو پوختەى ئەو قسانەيدە كە ئەو كەسەى
 دلى پۆشن بوويىتەو، پىتويستى پىيە، غەيرى ئەو پىتويستى پىيە نىيە)،
 ئەو شىيەو قەناعەتەى كە باسکرا، پەلەى ئەو كەسانەيدە كە زۆر بە
 زانىارىيەدا پۆچوون، چونكە دوو جۆرە زانىارى ھەيدە: زانىارىيەك كە لە نىو
 دروستکراوەکانى خوادا ھەيدە و نىنسانەکان دەيزانن، زانىارىيەكيش كە
 دروستکراوەکانى خوا و نىنسانەکان لە نىوانيان دا نىيە، تنجا نىنكاريى
 کردنى ئەو زانىارىيەى كە ھەيدە، كوفرە، (واتە: ئەوەى كە لە خواوہ بۆ
 نىيە ھاتوہ كە شەريعتە كەيدەتى، ھەر كەسێك نىنكاريى لە بىيارێك لە
 بىيارەکانى شەريعتەى خوا بكات، كافر دەبى) وە لاف لىدان و نىندىيەى
 ئەو عىلمەش كە نىيە، ديسان پىيە كافر دەبى (بۆيەش ئەوانەى كە

ئىدىدىعائى زائىنى نادىيار (غىب) دەكەن، كافىر دەبن و ھەر كەسكىش
 بىروايان پى بىكات، كافىر دەبى، ۋە ئىمان ناچەسپى، مەگەر نەو
 زانىارىيەى كە ھەىە ۋەرىگىرى (ۋاتە: شەرىعەتى خوا ۋەرىگىرى)، ۋە
 ۋازىبەتلىرى لە بەدۋاداگەپانى زانىارىيەى كە ناگۈبى پەيدا بى (كە يەكىك
 لەۋانە نەپنى قەزاۋ قەدەرە كە شىكە خوا لە بەندەكانى خۆى شارۋۆتمەۋە،
 دەتۋانى ھەندىك لەگەلى بىرۋى بايى ئەۋەندە: كە خوا ھەموو شىكە
 دەزانى ۋە لەسەر ھەموو شىكە بە تۋانىمۇ دادگەرو كاربەجىيە، بەلام
 ناتۋانى زىاتىرى بە دۋادا بىرۋى).

AliBapir/عەلى بابىر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

Google Play

App Store

QR codes for Google Play and App Store

www.alibapir.net

تەرجەمە - تەرجىمە

AliBapir/عەلى بابىر

QR codes for social media and website

باسى لەوح وقەلەم

(۴۷) (وَكُذِّبُوا بِاللُّوحِ وَالْقَلَمِ، وَيَجْمَعُ مَا فِيهِ قَدْ رُقِمَ، فَلَوْ اجْتَمَعَ الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عَلَى شَيْءٍ كَتَبَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِ أَنَّهُ كَانَتْ لِيَجْعَلُوهُ غَيْرَ كَانٍ لَمْ يَنْدِرُوا عَلَيْهِ، وَلَوْ اجْتَمَعُوا كُلُّهُمْ عَلَى شَيْءٍ لَمْ يَكْتُبَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِيهِ لِيَجْعَلُوهُ كَانًا لَمْ يَنْدِرُوا عَلَيْهِ، جَفَّ الْقَلَمُ بِمَا هُوَ كَانَتْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ، وَمَا أَخْطَأَ الْعَبْدَ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَهُ، وَمَا أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَهُ):

واتە: بىرە دىنەن بە لەوح وقەلەم، بە تىكراى ئەوئى كە لە لەوحدا نووسراوە^(۱)، {ئوشەى (لوح) وشەىەكى عەرەبىيە، يانى: شىتەكى تەخت وەك تەختە پەش كە پىي دەگوتى: لەوح، ھەندىك لە زانايان دەلەين: لەوح

^(۱) اللوح: كل صفيحة عريضة خشباً كانت أو عظماً أو غيرها، ما يُكْتَبُ فيه... المعجم الوسيط، ص ۸۴۵.

وہك لہ ہندی لہ شوتنہوار (آثار) دا دہردہ کموی، جیسمیکی زور گمورہیہ،
 دروستکراویکی زور پانہ، ہمرچی خوا لہ بوونہوہردا خولقاندوویہتی و
 دہخولقینتی، لہ لموحدا نووسراوہو تۆمار کراوہ کہ فلان شت لہ فلان کاتدا
 دہخولقی بہ فلان نەندازوہ بےو چۆنیہتیہ، ہەلبەتہ وشەى لموح لہ
 قورپاندا ہاتوہ، وہك خوا (سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى) دہفەرموی: ﴿بَلْ هُوَ قُرْءَانٌ مَّجِيدٌ
 ۲۱﴾ فِي لَوْحٍ مَّحْفُوظٍ ﴿۲۲﴾، واتہ: بەلکو نەوہ قورپانیتکی پلەو پایہ
 بەرزہ. لہ لموحیکی پاریزراودایہ، واتہ: جگہ لہ خوا، ہیچ کەس لیتی
 ناگادار نیہ، قەلەمیش نامپازی نووسینہ، بەلام ئیمہ نەلموح و نەقەلەم
 چۆنیہتیہ کیان نازانین، بەلام دہزانین لموح شتیکہ، خوا مەعلوماتی
 خوی تیدا نووسیوہو تۆمار کردوہ، (قەلەم)یش نامپازیکہ کہ ہمرچی خوا
 برپاری لەسر داوہ بیخولقینتی و خولقاندوویہتی، بےو قەلەم لہ لموحدا
 نووسیویہتی { نەگەر تیکرای خەلک کۆبەنەوہ لەسر شتیک کہ خوی بەرز
 لہ لموحدا نووسیویہتی کہ دہبی بی و نەو شتہ بکەن بە نەبوو و نەہیلن
 نەو شتہ بی، ناتوانن (واتہ: ہمرچی کہ خوا لہ لموحدا تۆماری کردوہ
 بی، نەگەر تیکرای خەلک کۆبەنەوہو نەہیلن بی، ناتوانن، وہ نەگەر
 تیکرا کۆبەنەوہ لەسر شتیک کہ خوی بەرز لہ لموحدا نەنووسیوہ بی،
 ناتوانن بیکەن بە ہەبوو بوونی پی ببەخشن) قەلەم وشک بوو، (واتہ: نەو
 مەرەکەبەى کہ قەلەم نووسیویہتی تازہ وشک بوو) بەوہی ہمیسو دہبی
 ہمتا پۆزی دواپی، (واتہ: نەوہ کەخوی زانا لہ نەزەلدا برپاری لەسر
 داوہ، ہمر نەوہیمو دہیئت بیئتەدی و گۆپانی بەسەردا نایەت)، وہ نەوہی
 کەبەندە ناپیتکی و تووشی نابی، نەدەبوو بیپیتکی و تووشی بی، نەوہش کہ

تووشى بەندە دەبىۆ دەپپىكى، نەدەبوو نەپپىكى، (واتە: خىر، يان شەپ، چاكە، يان خراپە كە لە ئىنسان لادەدرى، نەدەبوو تووشى بېى، وەكە تووشى ئىنسان دى، نەدەبوو لىتى لادرى، چۆن خوا بىرىارى داووە زانىويەتى و ويستى لەسەر بووە، دەبوو ھەر بەو شىوہىە بى).

جاریکی دیکھ ش باسی قہ دہر

(۴۸) (وَعَلَى الْعَبْدِ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّ اللَّهَ قَدْ سَبَقَ عِلْمُهُ فِي كُلِّ كَائِنٍ مِنْ خَلْقِهِ، فَقَدَّرَ ذَلِكَ تَقْدِيرًا مُحْكَمًا مُبْرَمًا، لَيْسَ فِيهِ نَاقِصٌ وَلَا مُعْكَبٌ، وَلَا مُزِيلٌ وَلَا مُغَيِّرٌ، وَلَا نَاقِصٌ وَلَا زَائِدٌ مِنْ خَلْقِهِ فِي سَمَواتِهِ وَأَرْضِهِ، وَذَلِكَ مِنْ عِنْدِ الْإِيمَانِ، وَأَصُولِ الْمَعْرِفَةِ، وَالاعْتِرَافِ بِتَوْحِيدِ اللَّهِ تَعَالَى وَبِرَبُّوبِيَّتِهِ، كَمَا قَالَ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ (وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدْ رُفِعَهُ لِقَدِيرٍ) ﴿۴۶﴾ (الفرقان: ۲)، وَقَالَ تَعَالَى (وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا) ﴿۳۸﴾ (الأحزاب: ۳۸). فَوَيْلٌ لِمَنْ صَارَ لِلَّهِ تَعَالَى فِي الْقَدْرِ خَصِيمًا، وَأَخْضَرَ لِلنَّظَرِ فِيهِ قَلْبًا سَكِيمًا، لَقَدْ التَّمَسَّ بِوَهْمِهِ فِي فَحْصِ الْغَيْبِ سِرًّا كَتِيمًا، وَعَادَ بِمَا قَالَ فِيهِ أَفَّاكًا أَثِيمًا):

(یانی: هیچ کسینک بۆی نیه برپاره‌کانی خوا ههلوهشتیتسه، همروه‌ها هیچ کسینک نیه چاو به برپاره‌کانی خوادا بگپرتهوهو تیبینی و سهرنجی لسه‌ریان ههبی) همروه‌ها لاده‌رو گزهر نیه، (یانی: نهوی کهخوا برپاری لسه‌رداه، هیچ کس ناتوانی لای بدات، وه نهوی کهخوا نهندازه‌گیری کردوه، هیچ کس ناتوانی بیگزوری)، نه‌کم ده‌کا و نه‌زیاد ده‌کا، (له‌مو زانین و نهندازه‌گیریهی که تو‌ماری کردوه له زانیاری همربویی خویدا) له هممو دروستکراوه‌کانی خۆی، چ له ناسمان و چ له زه‌ویدا وه نه‌وش (که له رابردودا کوترا) له گریتی نیمانو بنه‌ماکانی خواناسین و بنچینه‌کانی دان پیداهیتانه بمیه‌کتایی و په‌ره‌ر دگار ییتی خوای به‌رزدا. وه‌ك خوای به‌رز له کتییی خویدا ده‌فرموی: ﴿... وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَرَهُ نَقْدِيرًا﴾

الفرقان، واته: خوا هممو شتیکی دروست کردوه و نهندازه‌گیری بۆ کردوه، به‌نهندازه‌گیری کی تمواو، همروه‌ها ده‌فرموی: ﴿... وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا

مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الأحزاب، واتە: فەرمانى خواو کارى خوا، ئەندازە گیرىيەكى
خاوەن تايبە ئەندىي تەواوى بۆ ديارىکراوه.

دەجا وای بۆ ئەو کەسەى (هەرپەشە بۆ ئەو کەسەى) لە مەسەلەى
قەدەردا مەشت و مەر لە گەڵ خواى بەرزدا دەکات، وە بۆ سەرئەنجام دان لە
مەسەلەى قەدەر بۆ تەفەککرى ئەو مەسەلە وردو قوول و گەنگە، دڵتەنگى
نەخۆشى نامادە کردو، (ئەو مەسەلە قوول و گەنگەى کە وەك لە
پاڤردوودا گوتمان: ئەک هەر ئێمە، بگەرە هەيچ پێغەمبەرێک (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ
وَالسَّلَام) و هەيچ کام لە فریشتە نێزیکەکانى خواش، وە پێویست، نەيێنى
ئەو مەتەلەى پێ شى نەکراوەتەوه، کەچى ئەو دەیهوێ بەدڵتەنگى نەخۆش
لێ تەبەگات، بەدلى نەخۆشیش ئێنسان ئەک هەر لەو مەسەلە وردو
قوولە، بەلکە لە هەيچ مەسەلەى کە ئێمانى حالى نابێ!! هەرکەسێک
وابەتە: مانای وایە وێستوویەتى بەوهەم و خەيالى خۆى، پەى بە
نەيێنیهەکانى شێرراوه بەرێ، لەرێ پشکینى پەنھان (غیب) وە!
وە کەسێک بەو شێوێە لە قەزاو قەدەردا مەشت و مەر دەکات، سەرەنجام
بەدرۆزن و گوناھبار دەردەچێ.

هەڵبژێرێکە لە ئەندامەکان

They are truly an Islamic media

ئەم مەجموعەى مەلۇماتەى ئیسلامى

www.alibapir.net

English - عربي - کوردی

هەڵبژێرێکە لە ئەندامەکان

They are truly an Islamic media

ئەم مەجموعەى مەلۇماتەى ئیسلامى

Alibapir

Google Play

App Store

Alibapir

archive.org/details/@alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

Alibapir

باسى عەرش و كورسى و
بەدۆست گرتنى خوا بۆ ئىبراھىم و
فەرمايشت كردنى لەگەڵ مووسادا

(٤٩) (وَالْعَرْشُ وَالْكُرْسِيُّ حَقٌّ):

واتە: عەرش و كورسى، راست و ھەقن بڕوامان پێیان ھەيە، (واتە: عەرش و كورسى دوانن لەو شتانەى كە خوا خولقاندوونى و بەشێكن لەو شتانەى كە عەقیدەى ئىسلامىي فەرمانى بە شۆتێكەوتوانى كردووە، بڕوایان پێیان ھەيە).

(٥٠) (رَهُوَ مُسْتَفْنٍ عَنِ الْعَرْشِ وَمَا دُونَهُ):

واتە: خوا بۆ نيازە لە عەرش و لەوێ لە خوار عەرشیشموھەيە، (واتە: كە دەلێن: خوا لەسەر عەرشە، لەسەر تەخت و بارەگای خۆيەتى، بەو مانایە نە كە خوا لە سەرى و ھەستاو و پێوستى پێيەتى!).

(٥١) (مُحِيطٌ بِكُلِّ شَيْءٍ وَفَوْقَهُ، وَقَدْ أَعْجَزَ عَنِ
الْإِحَاطَةِ خَلْقَهُ):

واتە: خوا دەورى ھەموو شتێکی داوھ، لە سەرۆی ھەموو
شتێکەوھە، خوادروستکراوھکانی خۆی دەستەوستان کردوھ، کەبتوان
دەورى بەھن.

(٥٢) (وَنَقُولُ: إِنَّ اللَّهَ اتَّخَذَ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا، وَكَلَّمَ اللَّهُ
مُوسَى تَكْلِيمًا، إِيْمَانًا وَتَصَدِيقًا
وَتَسْلِيمًا):

واتە: ئێمە دەڵێین: بێگومان خوا، ئیبراھیمی کردوھ بە دۆست و
خۆشەویستی تایبەتی خۆی، فەرماشتی لەگەڵ مووسادا کردوھ.
بە پروا پێبوونو بە راست دانانو ملکەجییەوھ.

The banner is divided into several sections. At the top, it features the AliBapir logo and the text 'AliBapir/پاپیر' on both sides. Below this, there are links to 'archive.org/details/@alibapir' and a YouTube channel 'AliBapir/پاپیر'. The central part of the banner contains a portrait of a man in a turban, with the text 'www.alibapir.net' and 'English - عربي - گۆزى' below it. At the bottom, there are QR codes for Google Play and the App Store, and a section for 'AliBapir' with the text 'AliBapir/پاپیر' and 'AliBapir/پاپیر'.

باسى چەند سېفەت و نېشانەىەكى
عەقىدەى و فېكرىى ئەھلى سووننەت و جەماعەت

(٥٣) (وَكُؤْمِنْ بِالْمَلَاكَةِ وَالنَّبِيِّينَ، وَالْكِتَابِ
الْمُنَزَّلَةِ عَلَى الْمُرْسَلِينَ، وَتَشْهَدُ أَنَّهُمْ كَانُوا
عَلَى الْحَقِّ الْمُبِينِ):

واتە: بىر امان ھەيە بە فرېشتەكان و بە پېغەمبەران (عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ) و
بەو كىتەبەنى دابەزىئىراونە سەر پېغەمبەران، شاھەدەى دەھەين كە لەسەر
بەرنامەىەك و ھەقىكى پوون و ئاشكرا بوون.

(٥٤) (وَتُسَمِّي أَهْلَ قِبَلَتِنَا مُسْلِمِينَ مُؤْمِنِينَ، مَا
دَامُوا بِمَا جَاءَ بِهِ النَّبِيُّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) مُعْتَرِفِينَ، وَلَهُ بِكُلِّ مَا قَالَ وَأَخْبَرَ
مُصَدِّقِينَ):

واتە: ئەھلى قىبەلەى خۆمان ئەوانەى كە پوو دەكەنە قىبەلەى ئىمە
كە كەعبەى پێژدارو مزگەوتى ھەرام (المسجد الحرام) ە نەو دەھەين بە

موسولمانان و پرواداران، بە مەرجىك ئەوئى كەپتە مەبەر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هېناوئەتى، دانى پېندا يېتەن كە راستە، وە ھەرچى كە فەرموئەتى و ھەوائى پېنداو، بە راستى بزەن.

(۵۵) (وَلَا تَخُوضُ فِي اللَّهِ، وَلَا تُمَارِي فِي دِينِ اللَّهِ):

واتە: ئېمە دەربارەى خوائ مودەعال زۆر پېتو ناچەن، (يانى: زۆر تېتى نارېتېن و پېتو ناچەن و تېئىدا قول ناېئەو)، وە لە ئاين و بەرنامەى خوادا مەشت و مېو دەمەدە ناکەين.

(۵۶) (وَلَا تُجَادِلْ فِي الْقُرْآنِ، وَتَشْهَدُ أَنَّهُ كَلَامُ رَبِّ الْعَالَمِينَ، نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ، فَعَلَّمَهُ سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ مُحَمَّدًا، وَهُوَ كَلَامُ اللَّهِ تَعَالَى لَا يُسَاوِيهِ شَيْءٌ مِنْ كَلَامِ الْمَخْلُوقِينَ، وَلَا تَقُولُ بِخَلْقِهِ، وَلَا تُخَالِفُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ):

واتە: دەربارەى قورئان مەشت و مېو دەمە ناکەين و شايدەبى دەدەين، كە قورئان فەرموئەى پەروەردگارى جېھانەكانە، پرووحى ئەمىن (كە جېبرىلە) (عليه السلام) هېناوئەتە خوارو فېرى گەورەى پېتە مەبەرانى كەردە كە موحەممەدە (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وە قورئان قەسەى خوائ بەرز و ھېچ شتەك وەك وى نېە لە قەسەى دروستكراوەكان، ناشلېين: قورئان دروستكراو، پېچەوانەى كۆمەلى موسولمانان ناچەن.

(۵۷) وَلَا تُكْفِرُوا أَحَدًا مِنْ أَهْلِ الْقِبْلَةِ بِثَنِيٍّ، مَا لَمْ يَسْتَحِلَّهُ):

واتە: ھېچ كام لە ئەھلى قىبىلە (لەوانەى پوو لە قىبىلە دەكەن) كافريان ناكەين بە ھېچ گوناھىك، كەسىك ھەرچەندە گوناھى ھەبن، بە ھۆى گوناھەكانىيەو بە كافرى دانائىن، بە مەرجىك ئەو گوناھەى بە ھەلەل نەزانىبى.

(تەمە بەرەھەى پاست نىو ھەندىك گوناھ خۆيان شىرك و كوفرن)

(۵۸) وَلَا تَقُولُ: لَا يَضُرُّ مَعَ الْإِيمَانِ ذَنْبٌ لِمَنْ عَمِلَهُ):

واتە: (ھەرچەندە ئالىين؛ خەلك بە گوناھان كافر دەبى وەك خەوارىج و موعتەزىلە گوتوویانە)، بەلام ناشائىن: لەگەل ئىماندا گوناھ زەرەرى نىو بۆ كەسىك كە ئەنجامى دەدات (وەك مورجىنە گوتوویانە).

(۵۹) وَتَرْجُو لِلْمُحْسِنِينَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْ يَغْفُوَ عَنْهُمْ، وَيُدْخِلَهُمُ الْجَنَّةَ بِرَحْمَتِهِ، وَلَا تَأْمَنُ عَلَيْهِمْ، وَلَا تَشْهَدُ لَهُمْ بِالْجَنَّةِ، وَتَسْتَغْفِرُ لَهُمْ، وَتَخَافُ عَلَيْهِمْ، وَلَا تُقْنِطُهُمْ):

واتە: ئومىدەوارىن بە بەزەى خوا بۆ چاكەكاران لە ئىمانداران، ئومىدو ھىواى ئەوھيان بۆ دەخوازىن، بە پەھمەتى خۆى بىياختە بەھەشتىو (تەك

بە کردەوئى خۆيان) وە لىيان دلىانئ (كە تەهلى بەهەشت) و شایەدى بەهەشتى بوونيان بۆ نادەين، وە داواى لىبوردن بۆ خراپەکارانيان (لە خوا) دەکەين، مەترسىمان لىيان هەيه (دۆزەخى بن) بەلام (لە بەزەى خوا) ناتومىيان ناکەين.

(۶۰) (وَالْأَمْنُ وَالْإِيَّاسُ يَنْقُلَانِ عَنْ مِلَّةِ
الْإِسْلَامِ، وَسَبِيلُ الْحَقِّ بَيْنَهُمَا لِأَهْلِ
الْقِبْلَةِ) :

واتە: دلىابوون (لە سزای خوا) و، بى هیواى و بى تومىد بوون (لە پەحمەتى خوا)، هەر کام لەو دوو سیفەتانه تىنسان لە ئىسلام دەگوازنەو و دەیبەنە دەر (دیارە زۆربەى خەلکیش تەو مەسەلەیه نازان و لەو پاستییه بى ناگان، کە تەمەن بوون و دلىابوون لە تۆلەو سزای خوا، بەو پەرى دلىابى و مسۆگەرییه وە بلى: خوا فلان کەس سزا نادات، یان بلى من سزا نادات، یان بلى: من لە هەموو تاوان پەریومە و تەو، تەو جۆرە دلىا بوونە هۆکاری کوفرە، چونکە: مانای وایە تۆ دەلتی: ناگام لە بریاری خوا هەیه، واتە: ئىددىعای غەیب دەکەى، ئىددىعای غەیب کردنىش کوفرە).

پىگای حق لە نىوان دلىابوون لە سزای خوا و ناتومىد بوون لە پەحمەتى خوادا یە رىانى: پىگای حق تەو یە کە تۆ هەم ترسى تۆلەى خوات هەبى و هەم تومىلدى بەزەى خوات هەبى، بۆیه تەهلى دۆ دەلتى: تىنسانى پروادار بە دوو باالى ترس و تومىد (الخوف والرجاء) بەرەو خوا

دەچى، دەبى بالىكت ترس بى و بالىكت نوميڭ بى و مەترسى ئەووت دەبى
 كە خوا تۆلەت لى دەستىنى و سزات دەدات و ناتبەخشى، نوميڭدېشت
 دەبى كە خوا بتبەخشى و عەفوت بىكات و قەلەم بەسەر گوناھو تاوانەكانت
 دا بەيتى، ئىنسان كە ھەردوو لای بوون، ئنجا تەرازوو پادەوہستى، وەك
 چۆن تەرازوو، نەگەر لەلایەکیاندا شت دەبى و لە لایەكەى دیکەدا شت
 نەبى، تەرازوو كە لاتەل دەبى، بەلام نەگەر لە ھەردووکیاندا ھاوسەنگ
 بى، ئەو تەرازوو پادەوہستى، ئىنسانى مسولمانیش بۆ ئەوہى دلى
 تەرازوو پادەوہستى و ھاوسەنگ بى، پتویستە ھەم ترسى ھەبى و ھەم
 نوميڭدېشى ھەبى}.

چەند وردەكارىيەك لەبارەى ئيمانەوهو پيئاسەى ئيمان و پايەکانى

(٦١) (وَلَا يَخْرُجُ الْعَبْدُ مِنَ الْإِيمَانِ إِلَّا بِجُحُودٍ مَّا
أَدْخَلَهُ فِيهِ) :

واتە: بەندە لە ئيمان ناچيئە دەر، مەگەر بە نکووليکردنى ئەو شتەى
کە ئەوى بردۆتە ئىتو ئيمان. (ئەمەشيان راست نيه و هەندىک قسە و
کردهوش هەن کوفر و شيرکەن).

(٦٢) (وَالْإِيمَانُ هُوَ الْإِقْرَارُ بِاللِّسَانِ، وَالتَّصْدِيقُ
بِالْجَنَانِ) :

واتە: ئيمان بريئيه لە دان پيئدا هيئان بە زمان و، بەراست زانيئى بە
دل (ئەم پيئاسەيه بۆ ئيمان، راي ئەبو حەنئفەيه بەلام زۆريەى جەماوەرى
زانايان کردووە (عمل)يش بە بەشيتكى پيئکەيتنەرى ئيمان دەزانن).

(۶۳) (وَجَمِيعُ مَا صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) مِنَ الشَّرْعِ وَالْبَيَانِ كُلِّهِ حَقٌّ):

واتە: ھەرچى كە لەرىيەكى راستەوە لە پىغەمبەرەو (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بە نىمە گەيشتەو، لە شەرىعەتى خواو لە پوونکردنەو ەيەك كە پىغەمبەر دىنى خواى پى پوونکردنەو، ھەموى ھەقەو راستە.

(۶۴) (وَالْإِيمَانُ وَاحِدٌ وَأَهْلُهُ فِي أَصْلِهِ سَوَاءٌ، وَالتَّفَاضُلُ بَيْنَهُمْ بِالْحَشِيَّةِ وَالْتَقَى، وَمُخَالَفَةُ الْهَوَى، وَمُلَازِمَةُ الْأَوَّلَى):

واتە: ئيمان، يەكەو خاوەنانى ئيمان، ئەوانەى كە برۆدارن، لە ئەسڵ و بنچىنەى ئيماندا يەكسانن، بەرزىي و نزمىي لە نىوانياندا بە: لەخواترسان و پارێزكارىي و، سەرىتيچى كردنى ئارەزوو ھەلبژاردنى دواپۆژە (بەسەر دىيادا)، يان ھەلبژاردنى چاكتەر بەسەر چاكتا (تەمەش پاي ئەبو ھەنەفەيەو زۆرەي جەماوەرى زانايان پايان جياوازەو دەليين: ئيمان يەك جۆر نىەو پلە پلەيە).

(۶۵) - (وَالْمُؤْمِنُونَ كُلُّهُمْ أَوْلِيَاءُ الرَّحْمَنِ،
وَأَكْرَمُهُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَطْوَعُهُمْ وَأَتَّبِعُهُمْ
لِلْقُرْآنِ):

واتە: پرواداران ھەر ھەموویان دۆستی خۆی بەبەزەیین، ھەموویان بە
دۆستی خوا لە قەلەم دەدرێن، وە بەپێزترینیان لەلای خوا ئەوەیە کە زیاتر
گەردن کەچی خوا، زیاتر بە دۆی قورئان دەکەوێ.

(وَالْإِيمَانُ: هُوَ الْإِيمَانُ بِاللَّهِ، وَمَلَائِكَتِهِ، وَكُتُبِهِ،
وَرُسُلِهِ، وَالْيَوْمِ الْآخِرِ، وَالْقَدَرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ، وَحُلُوهِ
وَمُرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى):

واتە: ئیمان بریتێە لە پرواھێنان بە خواو بە فریشتەکانی خواو بە
کتێبەکانی خواو پێغەمبەرانی خواو بە پۆژی دوا، وە بە ئەندازەگیری
کردنی خێرو شەپ، چاکو خراپە، شیرین و تال، ھەمووی لە خوا
بەرزەوہیە.

لە ئۆرە کۆمەڵەبەسەکان لەمەڵەکان
www.alibapir.net
English - عربي - کوردی

عەلی بابیر AliBapir

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

Google Play App Store

عەلی بابیر AliBapir

کەتەلی
دەتەبەسەکانی مەڵەسە عەلی بابیر

دەتەبەسەکانی مەڵەسە عەلی بابیر

چەند سىفەتلىكى دىكەى ئەھلى سۈننەت
 ئەبۇئارى فىكرۇ عەقىدەو سىياسەت... ھەتتەدا

(۶۸) (وَأَهْلُ الْكِبَايِرِ مِنْ أُمَّةٍ مُعَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) فِي النَّارِ لَا يَخْلُدُونَ، إِذَا مَاتُوا وَهُمْ مُوَحَّدُونَ، وَإِنْ لَمْ يَكُونُوا تَائِبِينَ، بَعْدَ أَنْ لَقُوا اللَّهَ عَارِفِينَ، وَهُمْ فِي مَشِيئَتِهِ وَحُكْمِهِ إِنْ شَاءَ غَفَرَ لَهُمْ، وَعَفَا عَنْهُمْ بِفَضْلِهِ، كَمَا ذَكَرَ فِي كِتَابِهِ: وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ﴿النساء: ۴۸، ۱۱۶﴾، وَإِنْ شَاءَ عَذَّبَهُمْ فِي النَّارِ بَعْدَ ذَلِكَ، ثُمَّ يُخْرِجُهُمْ مِنْهَا بِرَحْمَتِهِ وَشَفَاعَةِ الشَّافِعِينَ مِنْ أَهْلِ طَاعَتِهِ، ثُمَّ يَبْعَثُهُمْ إِلَى جَنَّتِهِ، وَذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى تَوَلَّى أَهْلَ مَعْرِفَتِهِ، وَلَمْ يَجْعَلْهُمْ فِي الدَّارَيْنِ كَأَهْلِ نُكْرَتِهِ الَّذِينَ خَابُوا مِنْ هِدَايَتِهِ، وَلَمْ يَنَالُوا مِنْ

وَلَايَتِهِ، اَللّٰهُمَّ يَا وَلِيَّ الْاِسْلَامِ وَاَهْلِهِ ثَبِّتْنَا عَلَى
الْاِسْلَامِ حَتَّى تَلْقَاكَ يَدًا:

واتە: خاوەنى گوناھە گەورەکان لە ئۆممەتى پێغەمبەر موحەممەد (سَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، لە ئاگرى دۆزەخدا بە ھەمیشەى نامێننەو، بە مەرجێک
کاتێک دەمرن یەکتاپەرست بن. ھەرچەندە تۆبەشیان نەکردبێ، بە مەرجێک
بەخووناسیی گەشتبەنە خوا.

وہ ئەو جۆرە کەسانە لەقەڵەمپەرى وىست و برپىارى خوادان، ئەگەر
وىستى، لىيان دەبوورێ و لىيان خۆش دەبێ بەچاکەى خۆى، وەك لە كتيبى
خۆى دا باسى كردووە: (ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء) واتە: وە جگە لەو
(كە شيركە) لەھەر كەسيكى بوى دەبوورێ.

وہ ئەگەر وىستيشى بە ئاگرەكەى (ئاگرى دۆزەخ) دادگەرانە سزايان
دەدات، پاشان بەبەزەبى خۆى و تەكای تەكاکارانى چاكەكار لە ئاگر دەريان
دەتێ، پاشان پەوانەى بەھەشتيان دەكات.

ئەويش بەھۆى ئەووە كە خوا سەپەرشتىيى خووناسانى فەرمانبەر و
چاكەكار دەكات، لە دنيا و قیامەتدا وەك خاوەنەناسانى بێبەش لە
ھىدايەتى تەماشايان ناکات، كە بەشیان بە دۆستایەتیی خواوە نیە.

ئەى خوايە! سەپەرشتیاری ئىسلام و مەسولمانان، لەسەر ئىسلام
راگەرمان بکە، ھەتا پێى دەگەینە تۆ!

وانه: نیتمه هیچ کام له نومه تی پیغه مبر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بریاری
یه کجاره کیی بۆ نادهین که لمبه ههشتیه، یان له دۆزه خدایه، (نالێین: فلان
کهس تازه حساوته وه وه له به ههشته، هدر وه نالێین: با فلان کهس
دهست له خۆی بشوات، تازه ههر دۆزه خیه) وه شایه دیی له سهر هیچ
کامیان نادهین: نه به کوفر و نه به شیرک وه نه به نیفاق، مادام شتیکیان
لهو باره وه لێ نه بینن، وه نه نیتیه کانیان ههوالی خوای بهرز ده کهین.

(۷۱) (وَلَا تَرَى السَّيْفَ عَلَى أَحَدٍ مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ،
إِلَّا مَنْ وَجَبَ عَلَيْهِ السَّيْفُ) :

واتە: ئىمە پىيمان وايە دروست نيه شمشير (واتە: چەك) بەکارهيتىرى
بەرانبەر بە هيچ کام له ئۆمەتى موحەممەد (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، مەگەر
کەسێک کە بەکارهيتانى چەکی بەرانبەر پىويست بوو.

(۷۲) (وَلَا تَرَى الْخُرُوجَ عَلَى أَيْمَتِنَا وَلَا أُمُورَنَا
وَأَنْ جَارُوا، وَلَا تَدْعُوا عَلَيْهِمْ، وَلَا تَنْزِعُ يَدَا مِنْ
طَاعَتِهِمْ، وَتَرَى طَاعَتَهُمْ مِنْ طَاعَةِ اللَّهِ
فَرِيضَةً، مَا لَمْ يَأْمُرُوا بِمَعْصِيَةٍ، وَتَدْعُوا لَهُمْ
بِالصَّلَاحِ وَالْمَعَاوَةِ) :

واتە: پىيمان وايە دروست نيه کە ياخيبيوون و دەرچوون هەبى له
فەرمانبەرى و گوێرايەلىيى حوکمرانان و کاربەدەستانمان، هەرچەندە زۆلم و
ستەميش بکەن (ئەمەشيان بەگشتى و پەهاى پاست نيه) وەتووک و
دووعاى خراپيش له حوکمران و کاربەدەستەکانمان ناکەين و دەستيش
ناگێرینهوه له فەرمانبەرى و گوێرايەلىيى بۆ فەرمانەکانيان، وە پيشمان
وايه کە بە قسەکردنيان و فەرمانبەرى بۆ کردنيان فەرزە و فەرمانبەرى
کردنە بۆ فەرمانى خوا (جل جلاله) مادام فەرمان کردن نەبى بە
سەرپێچى، وە بۆشيان دەپاړێنەوه کە خوا چاکیان بکاو، ساغ و
سەلامەتيان بکاتو، زياتر هيدايتيان بدات.

(٧٣) وَتُتَّبِعُ السُّنَّةَ وَالْجَمَاعَةَ، وَتَجْتَنِبُ الشُّذُوذَ
وَالْخِلَافَ وَالْفُرْقَةَ):

واتە: ئىمە بە دواى پىر شىئىنى بىتەمبەر دەگەوین (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) و خۆمان دور دەگرین لە پىزەپى و دوو بەرە کى و پەرتەوازى.

(٧٤) وَتُحِبُّ أَهْلَ الْعَدْلِ وَالْأَمَانَةِ، وَتُبْغِضُ
أَهْلَ الْجَوْرِ وَالْخِيَانَةِ):

واتە: ئەوانەى کە دادگەر و دەستپاکن، خۆشان دەوێن و ئەوانەى
ستەمکار و ناپاکن، پەمان لێیانە (دياره ئيمانيش تهنيا کاتىک ئەوار
دەبى، کە مسولمان خۆشویست و پى لێبوونەوێ لەبەر خواپى).

(٧٥) وَقُولُ: اللهُ أَعْلَمُ فِيمَا اشْتَبَهَ عَلَيْنَا
عِلْمُهُ):

واتە: وە لە هەر شتێکدا کە ئەو شتە بۆ ئىمە جێى دوو دلی و گومان
بوو، دەلێن: خوا زانەرە.

(۷۶) وَكَرَى الْمَسْحَ عَلَى الْخُفَيْنِ^(۱) فِي السَّفَرِ
وَالْحَضَرِ، كَمَا جَاءَ فِي الْأَثَرِ:

واتە: پىيمان وايە پەوايە مەسح لەسەر دوو خۆفەکان بکەرئ، چ ئىنسان لەسەفەى بئ، چ لە مالدەوى بئ، هەروەك لە فەرموودەى پێغەمبەردا (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) هاتو (دەلێم: ئەم مەسەلەىە لەبازنەى ئيمان و عەقىدەدا نەى مەسەلەىەكى فێتەيە).

(۷۷) وَالْحَجُّ وَالْجِهَادُ مَاضِيَانِ مَعَ أُولِي الْأَمْرِ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ، بَرُّهُمْ وَقَاجِرُهُمْ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ، لَا
يُبْطَلُهُمَا شَيْءٌ وَلَا يَنْقُضُهُمَا:

واتە: حەج و جیهادکردن بەردەوامن لەگەڵ کاربەدەستانى مسوولمانان دا، ئنجا ئەو کاربەدەستانە چاک بن، یان خراپ بن، مادام ئيماندار بن (شتێکیان نەکردبئ ئیسلامەتییان هەلەو شایتەو، هەتا دروشمەکانى ئیسلامیان پێو بپینرێن، دروستە هەم حەجیان لەگەڵدا بکەرئ و هەم جیهادیش)، هەتا پۆزى داوایی، هیچ شتێك ئەو حەج و جیهادە بە تاز ناکاتەو و هەلەو شایتەو.

(۱) خُفٌ: گۆرەوى لە چەرم دروستکراو، وەك پیتاڵۆئیکى سووک (خفیف) وايە.

باسى فریشته‌كان و ژيانى دواى گورو به رزه‌خ و
باسى به هه‌شت و دوزه‌خ و قیامت

(۷۸) (وَكُذِّبُوا بِالْكَرَامِ الْكَاتِبِينَ، فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ
جَعَلَهُمْ عَلَيْنَا حَافِظِينَ):

واته: بپروا دینین به فریشته نووسەر به‌پێره‌كان، چونکه‌ خوا
به‌سهرمانه‌وه کردوونییه پارێزەر.

(۷۹) (وَتُؤْمِنُ بِمَلِكِ الْمَوْتِ، الْمُوَكَّلِ بِقَبْضِ أَرْوَاحِ
الْعَالَمِينَ):

واته: بپروا دینین به فریشتهى مردن، که راسپێردراوه به کێشانی گیانی
جیهانییان.

(۸۰) (وَيَعَذَابُ الْقَبْرِ لِمَنْ كَانَ لَهُ أَهْلًا، وَسُؤَالِ
مُنْكَرٍ وَنَكِيرٍ فِي قَبْرِهِ عَنْ رَبِّهِ وَدِينِهِ وَنَبِيِّهِ،

عَلَى مَا جَاءَتْ بِهِ الْأَخْبَارُ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ، وَعَنِ الصَّحَابَةِ
وَرِثَاؤُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ) :

واتە: بېرومان ھەيە بە ئازارو ئەشکەنجەى قەبر بۆ کەسێک کە
شایستەى بێ، (شایستەى سزای گۆڕ بێ کەواتە: دیارە ھەموو کەس لە
گۆڕدا سزا نادرێ) وە بەپرسیار لێکردنى مۆنکەرو نەکیڕ (نارى دوو
فریشتانە کە لە گۆڕدا لە ئینسانەکان دەپرسنەو) کە سێ پرسى پرسیارى
سەرەکی لێدەکن: لە پەروردگارى، لە ئایین و بەرنامە کەى، لە
پیتەمبەرە کەى، وەک ھەوالمان پیتگەیشتو ھە پیتەمبەر (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ) و، ھارە لاى پیتەمبەرەو (خرا لێیان پازى بێ).

(۸۱) (وَالْقَبْرِ رَوْضَةً مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، أَوْ حُفْرَةً
مِنْ حُفْرِ النَّيِّرِ) :

واتە: گۆڕ، یان باغ و باخچەى کە لە باخچەکانى بەھشت، یان چالێکە
لە چالەکانى دۆزەخ.

(۸۲) (وَتُؤْمِنُ بِالْبَعْثِ وَجَزَاءِ الْأَعْمَالِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ،
وَالْعَرْضِ وَالْحِسَابِ، وَقِرَاءَةِ الْكِتَابِ، وَالْثَوَابِ
وَالْعِقَابِ، وَالصِّرَاطِ وَالْمِيزَانِ) :

واتە: بېروا دینێ بە زیندو کرانەو، بېروا دینێ بە پاداشتی کردەو کائمان

لە پۆزى دوايىدا، كە ئىمە پادەنوئىنرىن دەخريئە پوو، وە پروامان ھەيە بە لىپرسرانەو بە خوئندەو ھى نامەى كەردەو، وە پروامان ھەيە بە پاداشت و سزا، ھەروەھا بە سىيات، (ئەو پردەى لەسەر پىشتى دۆزەخ پادەنوئىنرى و دەبى ھەموو كەس بەسەريدا تىپەر بى)، پروامان ھەيە بە تەرازوو (كە چاكەكان و خراپەكانى پى ھەلدەسەنگيئىن).

(۸۳) (وَالْجَنَّةُ وَالنَّارُ مَخْلُوقَتَانِ، لَا تَفْنَيَانِ أَبَدًا وَلَا قَبِيضَانِ، وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ قَبْلَ الْخَلْقِ، وَخَلَقَ لَهُمَا أَهْلًا، فَمَنْ شَاءَ مِنْهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ فَضْلًا مِنْهُ، وَمَنْ شَاءَ مِنْهُمْ إِلَى النَّارِ عَذَابًا مِنْهُ، وَكُلٌّ يَعْمَلُ لِمَا قَدْ فَرَعَ لَهُ، وَصَائِرُ إِلَى مَا خُلِقَ لَهُ):

واتە: بە ھەشت و ناگري دۆزەخ ئىستا دروستكراون، نافەوتىن و لەبەين ناچن، خوا بەرلەو ھى خەلك دروست بكات، بە ھەشت و دۆزەخى دروست كەردوون، خەلكيئىشى بۆ دروست كەردوون، تنجا ھەركەسيئىيانى ويست بە بەخششى خۆى دەياتە بە ھەشت و، ھەركەسيئىيانى ويست، بە دادگەريى خۆى دەياتە دۆزەخ، ھەركام لە بەندەكان بۆ شوئىنك كار دەكات، كە پريارى بۆ دراو و بەرەو ئەو شوئىنە دەچى كە بۆى دروستكراو.

جاریکی دیکەش باسی قەدەر
هەندیک لە وردە کارییه کانی

(٨٤) (وَالْخَيْرُ وَالشَّرُّ مَقْتَرَانِ عَلَى الْعِبَادِ):

واتە: خێرو شەر چاکو خراپە، بریار دراو نو نەندازە گیرى کران بۆ
بەندەکان.

(٨٥) (وَالْإِسْطَاعَةُ الَّتِي يَجِبُ بِهَا الْفِعْلُ مِنْ نَحْوِ
التَّوْفِيقِ الَّذِي لَا يَجُوزُ أَنْ يُوصَفَ الْمَخْلُوقُ
بِهِ، فَهِيَ مَعَ الْفِعْلِ، وَأَمَّا الْإِسْطَاعَةُ مِنْ جِهَةِ
الصَّحَّةِ وَالْوُسْعِ وَالتَّمَكُّنِ وَسَلَامَةِ الْأَلَاتِ فَهِيَ
قَبْلَ الْفِعْلِ، وَبِهَا يَتَعَلَّقُ الْخِطَابُ، وَهُوَ كَمَا
قَالَ تَعَالَى: (لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا) (البقرة: ٢٨٦):

واتە: ئەو تواناىەى كە كەردەوەكەى پەى پەىتوۋىست دەپەى، كەردەوەكەى پەى دېتە دى، وەك ئەو يارمەتەيدانەى كە دروست نەى دروست كراوى پەى وەسەف بەكەى، ئەو تواناىەى ئەو دەستەلاخە، لەگەل ھاتنى كەردەوەكە دایە، بەلام ئەو تواناىەى كە لە پەوى لەش ساغىپەى و توانا و بۆ گونجان و ساغىپەى ئەندامەكانەوہەى، ئەو جۆرە تواناىەى لە پەش كەردەوە دایە، ديارە فەرمان و تەكلىفەى خواش پەيوەندى بە جۆرە تواناىەى ھەىە، خواى بەرز فەرەوۋىەتى: خوا زیاد لە تواناى لە ھەىچ كەس داوا ناكات (لَا يَكْلِفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا).

(٨٦) (وَأَفْعَالُ الْعِبَادِ خَلَقَ اللَّهُ، وَكَسَبَ مِنَ الْعِبَادِ):

واتە: كەردەوەكانى بەندەكان دروستكراوى خوان و بە دەستەپەئەراوى بەندەكان.
(دەلەىم: كەردەوەكان دروستكراوین، تاكو پەتوۋىستیان بەبەدپەئەر ھەبەى بەلكو تەنیا وە دەستەپەئەراون).

(٨٧) (وَلَمْ يَكْلَفَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى إِلَّا مَا يُطِيقُونَ، وَلَا يُطِيقُونَ إِلَّا مَا كَلَّفَهُمْ، وَهُوَ تَفْسِيرُ: "لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ"، نَقُولُ: لَا حِيلَةَ لِأَحَدٍ، وَلَا حَرَكَةَ لِأَحَدٍ، وَلَا تَحَوُّلَ لِأَحَدٍ عَنِ مَقْصِدَةِ اللَّهِ

إِلَّا بِمَعُونَةِ اللَّهِ، وَلَا قُوَّةَ لِأَحَدٍ عَلَى إِقَامَةِ
طَاعَةِ اللَّهِ وَالْثَبَاتِ عَلَيْهَا إِلَّا بِتَوْفِيقِ اللَّهِ):

واتە: خۆى بەرز داواى لە بەندەکانى نەکردو، مەگەر ئەوێ
کە دەیتوانن، واتە: چەندە دەتوانن، خوا هەر ئەوەندەى لى داوا کردوون،
ناشتوانن، مەگەر ئەوێ داواى لى کردوون.

(تەبیینیمان لەسەر ئەوێش هەیدە دەلێن: نەخێر، لەوێش زیاتر کە
ئێنسان داواى لى کراوە دەتوانن، چونکە خۆى بە بەزەى دەفرموى:
﴿...يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْإِسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ...﴾ (البقرة،
واتە: خوا دەیدەوێ بۆتان ئاسان بکات و نایەوێ لەسەرتان قورس بکات)

ئەوێش لى کەندەوێ ئەو پستە بەرزەى کە: لادان نیه لە خراپەو، هێز
نیه بۆ چاکە، مەگەر بە خوا، لە تەفسیری ئەو وشەیدا دەلێن: تەگبەر نیه
بۆ هیچ کەس، جوولە نیه بۆ هیچ کەس، پى گۆڕین نیه بۆ هیچ کەس،
لە سەرپێچى نەکردنى خوا، مەگەر بەیارمەتى خوا، (یانى ئێنسان
ناتوانى سەرپێچى لە فرمانەکانى خوا نەکات، ئەگەر هاوکارى خوا
نەبێ) وە هێز توانا و دەستەلاتیش نیه بۆ هیچ کەس، لەسەر جێبەجێ
کردنى فرمانبەرى بۆ خوا و مانەو لەسەرى، مەگەر بە یارمەتى خوا.

(٨٨) (وَكُلُّ شَيْءٍ يَجْرِى بِمَشِيئَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَعِلْمِهِ
وَقَضَائِهِ وَكَرِهٍ، غَلَبَتْ مَشِيئَتُهُ الْمَشِيئَاتِ
كُلَّهَا، وَغَلَبَ قَضَاؤُهُ الْحَيْلَ كُلَّهَا، يَفْعَلُ مَا

يَشَاءُ وَهُوَ غَيْرُ ظَالِمٍ أَبَدًا، تَكْدُسَ عَنْ كُلِّ
سُوءٍ وَحَيْنٍ، وَكَنَزَهُ عَنْ كُلِّ عَيْنٍ وَشَيْنٍ: (لَا
يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ) ﴿الأنبياء: ۲۳﴾:

واتە: ھەموو شتتیکیش بەریستی خۆی بەرزو، بە زانیاری وی، بە
بریارو ئەندازەگیری وی جێبەجێ دەبێ و تێدەپەرێ، ویستی خوا بەسەر
ھەموو ویستەکاندا زالە، ھەموو ویستەکانی دیکەى خستۆتە ژێر پکیقی
خۆیەو {وہک خۆای پەروردگار دەرەموی: ﴿وَمَا تَشَاءُونَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿التکویر، ناتوانن بتانەوی، تا خۆای
پەروردگاری جیھانەکان نہیەوی﴾ حوکم و بریاری خوا بەسەر ھەموو
تەگبیرەکاندا زالە {وہک کوردەواریی خۆمان دەلی: (تەوہی لە لای
عەبدەکان خەیاڵە، لە لای خوا بە تالە)، یان دەلی: (تەقلیر تەگبیر بە تال
دەکاتەو) ھەرچی بیدوی دەیکات، ھەرچی دەیکات ستم نیە، خوا بەرزو
بێگەردە لە ھەموو خراپەیدەک و لە ھەموو ستەمیک وە پاکەو بێ پەلەییە
لە ھەموو پەخنییدەک و لە ھەموو عەیبیک، (لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ
يُسْأَلُونَ) پرسیاری لێناکری لەوہی دەیکات، بەلکو ئەوان لە لایەن خواوہ
پرسیاریان لێدەکری (بۆچی؟ چونکە ھیچ شتتیکى بێ جێ ناکات و، خواوہی
ئەو پەری دادگەریی و حیکمەت و پەحمەتی بێ سنوورە).

باسى سوود بەخش بوونى پارانەوہو خیرکردن بۆ مردوان

(۸۹) (وَفِي دُعَاءِ الْأَحْيَاءِ وَصَدَقَاتِهِمْ مَنَّعةٌ
لِّلْأَمْوَاتِ):

واتە: لە دوعاو پارانەوہى زیندوانو خیرو چاکەیاندا، کەلک و سوود
هەیه بۆ مردوان.

The banner is divided into several sections with a central portrait of a man in a turban. At the top, it says 'نه ئۆرۈكۈمەنلەرنە ئىيەكەن لەكەنلەن' and 'www.alibapir.com'. Below the portrait, it says 'www.alibapir.net' and 'English - عربي - گۆزى'. The banner includes links to Facebook, YouTube, and a website archive. It also features QR codes for downloading the AliBapir app from Google Play and the App Store. The text 'AliBapir' is prominently displayed in the center.

باسى چەند سيفه تىكى دىكهى خوا "عز وجل"

(۹۰) وَاللَّهُ تَعَالَى يَسْتَجِيبُ الدُّعَوَاتِ، وَيَقْضِي
الْحَاجَاتِ):

واته: خواى بمرز وهلامى پارانه دهكان ده داته وه، پىويستىي بئنده كان
جىبه جى دهكات.

(۹۱) (وَيَمْلِكُ كُلُّ شَيْءٍ، وَلَا يَمْلِكُهُ شَيْءٌ، وَلَا غِنَى
عَنِ اللَّهِ تَعَالَى طَرْفَةَ عَيْنٍ، وَمَنْ اسْتَفْنَى عَنِ
اللَّهِ طَرْفَةَ عَيْنٍ، فَقَدْ كَفَرَ وَصَارَ مِنْ أَهْلِ
الْحَيْنِ):

واته: خوا ههمور شتىكى به دهستوه هيچ شتىك خواى به دهست نيه،
(يانى: خوا خاوهنى ههمور شتىكهو، هيچ شتىك ئهرادهو سولتهى بهسهر
خوادا نيهو، هيچ كهس هيچ شتىكى خواى به دهست نيه، كهواته: ئينسان
ناتوانيت چاوترووكانيتك له خواى پهروهر دگار بى ئىحتياج بى، له چاو

ترووكانىكدا، تۆ ھەناسە دەدەى و ھەناسە ھەلدەمژى، دلت ھەفتا جار لە دەقىقەىدەك لىدەدات، يەك چركە دلۆ ھەناسەت بوەستى، ژيانەت كۆتايى پىدئى) چاوترووكانىك بى ئىيازى لەخوای بەرز نىە، ھەر كەسىك چاوترووكانىك پىي وابى پىويستى بە خوا نەماوە، ئەو كافر دەبى و دەچىتە پىزى فەوتوانەو^(۱).

(۹۲) (وَاللّٰهُ يَغْضَبُ وَيَرْضٰى لَا كَاَحَدٍ مِّنَ
الْوَرٰى):

واتە: خوا تووپە دەبى و پاژى دەبى، بەلام وەك ھىچ كام لە دروستكراوەكانى نا.

(۱) الحَيْنُ: الْهَالِكُ وَالْمَحْنَةُ، المعجم الوسيط، ص ۲۱۳.

باسى ھاۋەلانى پېغەمبەر "صلی اللہ علیہ وسلم" و

چۈار خەلىفەكانى و

دە ھاۋەلە مۆژدەى بەھەشت پېندراۋەكان

(۹۳) (وَحُبُّ أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَلَا تُفْرِطُ فِي حُبِّ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَلَا تَنْتَبِرَ مِنْ أَحَدٍ مِنْهُمْ، وَتُبْغِضُ مَنْ يُبْغِضُهُمْ، وَتُغَيِّرِ الْخَيْرَ يَذْكُرُهُمْ، وَلَا تُذَكِّرُهُمْ إِلَّا بِخَيْرٍ، وَحُبُّهُمْ دِينٌ وَإِيمَانٌ وَإِحْسَانٌ، وَبُغْضُهُمْ كُفْرٌ وَنِفَاقٌ وَطُغْيَانٌ):

ۋائە: ھاۋەلانى پېغەمبەرى خۇامان خۇش دەۋىن، ۋە زىئەپرۆى ناکەين لەخۇشویستنى ھیچ کامیکیاندا، ۋە خۇمان بەرى پېشان نادەین لەھیچ کامیکیان، (پشت لە ھیچ کامیکیان ناکەين)، ۋە ئەو کەسە دەبوغزینینو رۇمان لیئەتى کە دەیانبوغزینى، ھەرۋەھا ھەر کەسى بە خراپە باسیان بکات، رۇمان لیئەتى، بەچاکە نەبى باسى ھاۋەلە بەرپزەکانى پېغەمبەر

(صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ناكەين، خوشويستنيان (خوا لييان پاڙى بى) دينەو
ئيمانەو چاكەيە، بوغزاندنیشيان كوفرەو دىغەلبيەو ياخيپوونە لەخوا.

(۹۴) (وَكُنْتُ الْخَلَافَةَ بَعْدَ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) أَوَّلًا لِأَبِي بَكْرٍ الصِّدِّيقِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ تَفْضِيلًا لَهُ وَتَقْدِيرًا عَلَى جَمِيعِ الْأُمَّةِ، ثُمَّ لِعُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، ثُمَّ لِعُثْمَانَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، ثُمَّ لِعَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ، وَهُمْ الْخُلَفَاءُ الرَّاشِدُونَ وَالْأُمَّةُ الْمَهْدِيُونَ) :

واتە: ئىمە خىلافەت دەچەسپىتىن لە دواى پىغەمبەر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، يەكەم: بۆ ئەبو بەكرى صىددىق رضي الله عنه پىشى دەخەين و بەرزى دەكەينەو بەسەر ھەموو ئومەتدا، {يانى: ئەبو بەكر لە دواى پىغەمبەر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لە ھەموو ئومەتى پىغەمبەر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) گەرەترە}، ئنجا لە دواى ئەبو بەكر خىلافەت دەچەسپىتىن و پىشخست دەچەسپىتىن بۆ عومەرى كورى خەتتاب رضي الله عنه {كە لە ئومەتى پىغەمبەر (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) لە دواى ئەبو بەكر، عومەر رضي الله عنه لە پىشترىن كەسەو لە ھەمووشيان گەرەترەو دووەمین جىنشىنى پىغەمبەریشە (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، دواى بۆ عوسمان رضي الله عنه، دواى بۆ عدلى رضي الله عنه. ئەوانەش جىنشىنە

سەر راستەکانى پىغەمبەر، پىشەوا رىئەشاندراره کانى مسولمانان (خو
لەیان پازى بى).

(۹۵) (وَإِنَّ الْعَشْرَةَ الَّذِينَ سَمَّاهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَيَشْرَهُمْ بِالْجَنَّةِ، نَشْهَدُ لَهُمْ
بِالْجَنَّةِ عَلَى مَا شَهِدَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ (صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَقَوْلُهُ الْحَقُّ، وَهُمْ: أَبُو بَكْرٍ،
وَعُمَرُ، وَعُثْمَانُ، وَعَلِيٌّ، وَطَلْحَةُ، وَالزُّبَيْرُ،
وَسَعْدُ، وَسَعِيدُ، وَعَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ عَوْفٍ، وَأَبُو
عُبَيْدَةَ بْنُ الْجَرَّاحِ وَهُوَ أَمِينُ هَذِهِ الْأُمَّةِ رَضِيَ
اللَّهُ عَنْهُمْ أَجْمَعِينَ):

واتە: ئەو دە (۱۰) کەسەى کە پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم)
ناوى هيتاوان و موژدەى پىداون بە بەهەشت، ئىمەش شايدە دىيان بى دە دەين
کە بەهەشتىين، لەسەر ئەو بنچىنەى کە پىغەمبەرى خوا (صلى الله عليه وسلم)
شايدە دىيان بى داوان، ئەو دەيانەش ئەوانەن: (تەبو بەکر، عومەر،
عوسمان، عەلى، تەلحە، زوبەير، سەعد، سەعید، عەبدوررەحمان، ئەبو
عوپەيدە، کە ئەمىنى ئەم ئومەتەى) خوا لە هەمويان پازى بى.

(۹۶) (وَمَنْ أَحْسَنَ الْقَوْلِ فِي أَصْحَابِ رَسُولِ اللَّهِ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) وَأَزْوَاجِهِ الطَّاهِرَاتِ مِنْ

كُلُّ دَنَسٍ، وَذُرِّيَّاتِهِ الْمُقَدَّسِينَ مِنْ كُلِّ رَجَسٍ
فَقَدْ بَرِئَ مِنَ النِّفَاقِ:

واتە: ھەر كەسێك قسەى چاك دەربارەى ھاوڵەكانى پێغەمبەرى خوا (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بكات و، دەربارەى ھاوسەرە پاكەكانى لە ھەموو پیسییەك، وە وەجە خاوەنەكەى لە ھەموو جۆرە ناتەواوییەك، ئەوە دوورو پاكە لە دەغەئیی (نفاق) {یانى: نینسان بەو لە نىفاق پاك دەپیتەووە دوور دەكەوێتەو لە موخەننەتیی كە قسەى چاك بكات و ھەلوێستى مسوڵمانانەو ئەدەبى ھەبى، بەرانبەر بە ھاوڵان و ھاوسەرە بەرپۆزەكانى پێغەمبەرى خوا (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) بەتایبەتى، دایكمان عاتیشە (خوا لێى پازى بێ) كە لەلایەن كەسانىكى دڵ پرەش و دڵ نەخۆشەو تۆمەتبار دەكرى، بەوہى كە فیتنە ھەلایسێن بوو و شەپى جەمەلى ساز كردوہ}.

The banner is divided into several sections. At the top, it features the text 'لە نۆزە كۆمەڵانەتییەكان لەكەڵێن' and 'www.alibapir.net'. Below this, there are two Facebook icons with the text 'AliBapir' and 'پاڵێواندنی مەكتەبى مامۇستا عەلى بابیر'. In the center, there is a portrait of a man in a turban and the text 'www.alibapir.net' and 'www.alibapir.net'. Below the portrait, there are two QR codes and the text 'AliBapir'. At the bottom, there are two QR codes and the text 'پاڵێواندنی مەكتەبى مامۇستا عەلى بابیر'. On the right side, there is a YouTube icon with the text 'AliBapir' and 'پاڵێواندنی مەكتەبى مامۇستا عەلى بابیر'. Below this, there are three social media icons (Twitter, WhatsApp, Telegram) and the text 'پاڵێواندنی مەكتەبى مامۇستا عەلى بابیر'. At the bottom right, there are three QR codes and the text 'پاڵێواندنی مەكتەبى مامۇستا عەلى بابیر'.

باسى زاناو پيشه وایانى ئیسلام و دوستاندى خوا

(۹۷) (وَعُلَمَاءُ السَّلَفِ مِنَ السَّابِقِينَ، وَمَنْ بَعَثَهُمْ
مِنَ التَّابِعِينَ "أَهْلُ الْخَيْرِ وَالْأَكْر، وَأَهْلُ الْفَقْهِ
وَالنُّظَر"، لَا يُذَكَّرُونَ إِلَّا بِالْجَمِيلِ، وَمَنْ
ذَكَرَهُمْ بِسُوءٍ فَهُوَ عَلَى غَيْرِ السَّبِيلِ):

رائه: زانايانى پيشين له رابردروه كانو نهوانهى دوايان له شويئكه وتوان:
خاوهنى ههراڤو شويئنهوار (ى پيشه مبهىر (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) و هاوه لائى)، وه
خاوهنى شاره زايى و تيگه ييشتن، به چاكه نه بى باس ناكريئن، ههركه سيئك
به خراپه باسيان بكات، نهوه له رپى راست ترازواه.

(۹۸) (وَلَا تُفْضَلُ أَحَدًا مِنَ الْأَوْلِيَاءِ عَلَى أَحَدٍ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَقُلْ: نَبِيٍّ وَاحِدٌ، أَفْضَلُ مِنْ جَمِيعِ الْأَوْلِيَاءِ):

واتە: وەھىچ کام لە دۆستانی خوا بە چاکتر دانائیتین و ھەلناپۆزین بەسەر ھىچ کام لە پیتغەمبەرانى خوادا (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ)، وە دەلێن: يەك پیتغەمبەر لە ھەموو دۆستانی خوا باشترە.

(دەلێم: ئەمەش قسەىكە پێویستى بە بەلگەى، بەلێ ھىچ دۆستێكى خوا لە گەڤ ھىچكام لە پیتغەمبەران (صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) ھاوتایى، بەلام ھەموومان وێکرا ھاوتای یەك پیتغەمبەر نەبن، بەلگەى پێویستە!).

(۹۹) (وَتُؤْمِنُ بِمَا جَاءَ مِنْ كَرَامَاتِهِمْ، وَصَحَّ عَنِ الثَّقَاتِ مِنْ رَوَايَاتِهِمْ):

واتە: پڕوامان بەو کەرەمەتانەى دۆستانی خوا ھەبە، کە لە ڕێى متمانە پێکراوانەو بەمان گێڕدراوەتەو، لە بەسەرھاتەکانیان.

باسى بىروا نه هيئنان به فالچىيى و
لاف ليده رانى زانينى په نهان (غيب)

(١٠١) (لَا تُصَلِّ كَاهِنًا ^(١) وَلَا عَرَافًا ^(٢) ، وَلَا
مَنْ يَدْعِي شَيْئًا يُخَالِفُ الْكِتَابَ وَالسُّنَّةَ
وِاجْمَاعَ الْأُمَّةِ) :

واتە: ئىمە هيچ كاهينىك، ھەروەھا هيچ فالچىيەك بە راست نازانين، وە
ھەر كەس يەك لافى شتەك لىيەدات، كە پىچەوانەى قورئان و سوننەت بى، يان
پىچەوانەى كۆپاي ئومەد بى، (تەوانە ھىچيان بە راست نازانين).

^١ (كَهَنَ يَكْهَنُ كَهَانَةً، كَهَنَ لَهُ: أَخْبَرَهُ بِالْغَيْبِ. فَهُوَ كَاهِنٌ ج: كُفَّاهٌ وَكَهَنَتُهُ. المعجم
الوسيط ص ٨٠٣.

^٢ (الْعَرَّافُ: الْمُنْجِمُ، وَطَبِيبُ الْعَرَبِ، وَالكَاهِنُ، المعجم الوسيط، ص ٥٩٥.

باسى گۈنگى پىكە وەبۇونى مسۇلمانان و خراپى پەرتە وازەبۇونيان

۱۰۲ (وَكْرَى الْجَمَاعَةَ حَقًّا وَصَوَابًا، وَالْفُرْقَةَ زَيْنًا
وَعَذَابًا):

واتە: نىمە پىمان وايە، كە كۆمەل بۇونى مسۇلمانان حەقەو راستە،
وہپەرتە وازە بۇونيان، لادان و تازارو سەر نىشەيە.

The banner is divided into several sections:

- Top Left:** Facebook icon and text: "AliBapir/علي بابير".
- Top Right:** Facebook icon and text: "علي بابير/ AliBapir".
- Middle Left:** Archive.org icon and text: "archive.org/details/@alibapir".
- Middle Right:** YouTube icon and text: "علي بابير/ AliBapir".
- Center:** A portrait of a man in a turban with the text "www.alibapir.net" and "علي بابير" below it.
- Bottom Left:** QR codes for Google Play and the App Store, with the text "AliBapir" above them.
- Bottom Right:** QR codes for Telegram, WhatsApp, and Messenger, with the text "علي بابير" above them.

پېناسەى ئىسلام

۱۰۳ (وَدِينُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ وَاحِدٌ، وَهُوَ دِينُ الْإِسْلَامِ، قَالَ تَعَالَى: ﴿ إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ ... ﴾ ۱۹) آل عمران، وَقَالَ تَعَالَى: ﴿ ... وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا ﴾ ۲۰ ... المائدة

واتە: دىنى خوا لە زەوى و لە ئاسمان دا يەكە، كە ئىسلامە، (يانى: ئەوێ كە خوا كەردوویەتى بە بەرنامە، هەم بۆ خەلكى سەر زەوى و، هەم بۆ دانىشتوانى ئاسمانەكان، يەكە كە ئىسلامە)، خواى بەرز فەرموویەتى: (بەرنامە لای خوا تەنیا ئىسلامە)، وە فەرموویەتى: (وە ئىسلام بە بەرنام بۆ پەسەندكردوون).

راگەیاندنی مەکتەبی ماموستا عەلى بابیر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

Google Play

App Store

QR Codes

هەڵبەژێرە بۆ ئەمەڵێک

www.alibapir.net

هەڵبەژێرە بۆ ئەمەڵێک

هەڵبەژێرە بۆ ئەمەڵێک

AliBapir

YouTube

QR Codes

(۱۰۴) وَهُوَ بَيْنَ الْغُلُوِّ وَالْتَّقْصِيرِ، وَبَيْنَ التَّشْبِيهِ
وَالْتَّعْطِيلِ، وَبَيْنَ الْجَبْرِ وَالْقَدَرِ، وَبَيْنَ الْأَمْنِ
وَالْيَأْسِ):

واتە: دینی ئیسلامیش، لە نێوان زۆردەروویی و کورتەپێنانو، وێچواندن و
پەكخستن و، ناچاركران و كردهوهی خۆخولقاندن و، دلنیابوون و ناتومێدبوون،
دایە.

هه نێوه كۆمهڵهیهك له مەكتەبەكان
هه نێوه كۆمهڵهیهك له مەكتەبەكان
هه نێوه كۆمهڵهیهك له مەكتەبەكان

AliBapir/عەلى بابېر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

www.alibapir.net

هه نێوه كۆمهڵهیهك له مەكتەبەكان

AliBapir/عەلى بابېر

هه نێوه كۆمهڵهیهك له مەكتەبەكان

خالى كۆتايى

(۱۰۵) (فَهَذَا دِينُنَا وَاعْتِقَادُنَا ظَاهِرًا وَبَاطِنًا،
وَنَحْنُ بُرَاءٌ إِلَى اللَّهِ مِنْ كُلِّ مَنْ خَالَفَ الَّذِي
ذَكَرْنَاهُ وَبَيَّنَّاهُ):

واتە: ئائىدەى باسماڭ كىرد (لەو سەدو چوار خالەدا كە رابىردن) ئەو
دىنى ئىمەىيە، ئەو بىرو بىروى ئىمەىيە (واتە: ئەهلى سوننەت و
جەماعت)، ھەم بە روالەت و ھەم بەپەنھان، (يانى: ھەم ئەو كە دەرى
دەپرىن، ھەم ئەو كە لە دىلماندايە ئەو عەقىدە كە مانە)، ئىمە بۆ لاي
خوا حاشاكەرىن لە ھەركەسىك كە پىچەوانەى ئەو بى كە باسماڭ كىردو
پرووغان كىردەو.

لە ئۈرۈمچىلەرنىڭ ئەمەلىيەتلىرى
Stay in touch on social media
ئىكەن ئەمەلىي ۋەزىيەتلىرىنىڭ ئۆزىگە

AliBapir/عەلى بابىر

archive.org/details/@alibapir

AliBapir

www.alibapir.net
English - عربي - گۆرۈ

AliBapir/عەلى بابىر

كەتەنلى
AliBapir/عەلى بابىر

AliBapir/عەلى بابىر

نيومرۇك

- پېشكەش بى ۶
- پېشەكى ۷
- باسى خوا بەيەكگرتن (التوحيد) ۱۰
- باسى سيفەتەكانى خوا "عز وجل" ۱۳
- باسى ئەندازەگېرىي (قدر) خوا بۆ دوستكراوكانى ۱۶
- باسى پېغەمبەررايەتېي (محمد) "صلى الله عليه وسلم" ۲۰
- باسى قورئان، دوا فەرمايشتى خوا بۆ مرؤف ۲۲
- باسى يىنرانى خوا لە بەهەشت لەلایەن بەهەشتىيانەو ۲۵
- باسى شەو رۆو بەرزبوونەو (الإسراء والمعراج) پېغەمبەرى خوا "صلى الله عليه وسلم" ۳۰
- باسى حەوزى كەوسەر و تەكا كەردنى پېغەمبەر بۆ ئۆممەتەكەى و پەيمان ۳۲
- ليۇرگېرانى وەچەى ئادەم ۳۴
- جاريكى ديكەش باسى قەدەر ۴۰
- باسى لەوح و قەلەم ۴۳
- جاريكى ديكەش باسى قەدەر ۴۳
- باسى عەرش و كورسېي و بەدۆست گرتنى خوا بۆ ئىبراھىم و فەرمايشت كەردنى ۴۶
- لەگەل مەوسادا ۴۸
- باسى چەند سيفەت و نیشانەى عەقىدەى و فيكرى ئەھلى سوننەت و ۵۳
- جەماعت ۵۳
- چەند وردەكارىيەك لەبارەى ئيمانەو و پېناسەى ئيمان و پاىەكانى ۵۶
- چەند سيفەتېكى ديكەى ئەھلى سوننەت لەبوارى فيكرو عەقىدەو ۵۶
- سياسەت و... ەتتدا ۶۲
- باسى فريشتەكان و ژيانى دواى گۆر و بەرزەخ و باسى بەهەشت و دۆزەخ و ۶۲
- قيامت ۶۲

- جاریکی دیکەش باسی قەدەر و ھەندیک لەوردە کارییەکانی ۶۵
- باسی سوود بەخش بوونی پارێنەو و خێرکردن بۆ مردوو و ۶۹
- باسی چەند سیفەتیکى دیکەى خوا "عز و جل" ۷۰
- باسی ھاوێلانی پیغەمبەر "صلی اللہ علیہ وسلم" و چوار خەلیفەکانی و دە ۷۲
- ھاوێلە مۆژدەى بەھەشت پێدراو و کان ۷۶
- باسی زاناو پیشەوایانی ئیسلام و دۆستانی خوا ۷۸
- باسی نیشانە گەورەکانی ھاتنی رۆژی دوایی ۷۹
- باسی پڕوا نەھێنان بەفالتچی و لاف لێدەرانی زانیی پەنھان (غیب) ۸۰
- باسی گرنگی پیکە و ھوونی مسوڵمانان و خراپیی پەرتەوازەبوونیان ۸۱
- پێناسەى ئیسلام ۸۳
- خالی کۆتایی ۸۳

لە نۆزە کۆمەڵایەتیەکان لەمەڵتان

Stay in touch on social media

لەن ئەمەم عێز مەواغ التواصل التواصل

Alibapir/عەلى بابیر

archive.org/details/@alibapir

Alibapir

Google Play

App Store

www.alibapir.net

English - عربي - کوردی

Alibapir/عەلى بابیر

کەتەلی

Alibapir/عەلى بابیر

Alibapir/عەلى بابیر

له نۆره كۆمىتەلەپىدىكى لىككەتلىنى
Stay in touch on social media
ئىچىن ھەممە بىر تەرەپتە ئۆزىڭىزنىڭ دوستىڭىزنى

Alibapir/عەلى بابىر AliBapir/عەلى بابىر

archive.org/details/@alibapir

Alibapir

www.alibapir.net

English - عربي - كوردى

Alibapir/عەلى بابىر

Alibapir/عەلى بابىر

Alibapir/عەلى بابىر

الايان:

أَنْ نُّؤْمِنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ،
وَبِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَشَرِّهِ.

تەفسىر پۇبلىشنىڭ ئورنى

نوسىنىڭ تەفسىر

بۇ پۇبلىشنىڭ تەفسىر

ھەملىرى - شەقامى دادىكا - ئۆز ئوتلىنى شىرىن پالام

Mob: 00964 750 460 51 22

Tel: 0964 750 25 18 138

www.tafseer-pub.com

tafseeroffice@yahoo.com